ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಮಗ್ರಿ

2025–26

ವಿಷಯ : ಗಣಿತ

विषय : गणित

ವರ್ಗ : 2

ರಾಜ್ಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ,

ಬನಶಂಕರಿ 3 ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560085

ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.

Concept and Guidance

Smt Rashmi Mahesh V. IAS
Principal Secretary to Government
Department of School Education and Literacy

Dr. Trilokchandra K.V IAS	**Shri. Gopalakrishna H.N**
Commissioner	Director,
Department of School Education, Bangalore	DSERT Bangalore

DIET Co-operation

Shri. Sanjeev Hulloli	Dr. K B Talawar
Principal	Lecturer
DIET Chikkodi	DIET Chikkodi

Composition

Smt. Radha P.
Senior Assistant Director
DSERT Bangalore

Mentor & Examiner

Shri. D. H. Kamble
Govt M. H. P.S. Rampur
Tal. Dist : Chikkodi

LESSON BASED ASSESSMENT MATERIAL CREATION RESOURCE TEAM OF 2 ND MATHS

Shri. S. B. Lokhande. Govt MHPGS Karoshi Tal : Chikkodi Dist : Chikkodi
Smt. R. N. Shinge. Govt MHPS Malikwad Tal : Chikkodi Dist : Chikkodi
Smt. M. N. Ghatage. Govt MHPS Manjariwadi Tal : Chikkodi Dist : Chikkodi
Shri. C. A. Kumbhar. Govt MLPS Sunnadkodi Tal: Athani Dist : Chikkodi

अनुक्रमाणिका

BLUE PRINT निल नकाशा

घटक	ज्ञान			आकलन			उपयोजन			कौशल्य			एकूण	
	O.T.	S. A.	L. A.	O.T.	S. A.	L. A.	O.T.	S. A.	L. A.	O.T.	S. A.	L. A.	T. Q.	T. M.
1	30(30)			16(16)			9(9)		3(1)	3(3)	2(1)		60	63
2	32(32)	6(2)		8(8)	2(5)				3(9)				60	89
3	24(24)	2(6)		13(13)	2(4)		1(1)	3(1)				3(1)	50	64
4	20(20)	2(11)		10(10)	3(5)			3(4)					50	79
5	10(10)			25(25)				3(7)				12(48)	50	90
6	12(12)			23(23)				3(7)				12(48)	50	90
7	15(15)			16(16)				8(25)				10(40)	49	96
8	12(12)			14(14)				14(50)				2(8)	42	84
9	4(4)			8(8)	4(8)		8(8)	4(8)			2(4)		30	40
10	8(8)				16(26)					4(4)			25	38
11	16(16)			9(9)			20(20)			14(14)	2(4)	1(3)	62	66
12	17(17)			9(9)				14(28)					40	54
13														

प्रकरण 1 आकारांचे आणि अवकाशासंबंधीचे ज्ञान

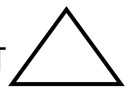
इयत्ता २ री

विषय गणित

<u>अध्ययन अंश/   सामर्थ्ये /अध्ययन निष्पत्ती</u>

1 . सरळ रेषा ओळखू आणि काढू शकाल.

2 . आडव्या रेषा , लंब रेषा आणि तिरकस रेषा काढू शकाल.

-------- सहाय्याने उपकरणांच्या सहाय्याने

3. सरळरेषा आणि वक्ररेषा यामधील फरक ओळखू शकाल.

4. गडगडणाऱ्या / घसरणाऱ्या वस्तूंचे भौतिक गुणधर्म ओळखू शकाल.

5. आयत , चौरस, त्रिकोण, वर्तुळ यासारख्या द्विमितीय आकृत्या व त्यांचे गुणधर्म ओळखू शकाल.

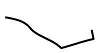
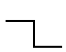
6. घनायत, घन , वृत्तचित्ती , शंकू त्रिमितीय यासारख्या द्विमितीय आकृत्या व त्यांचे गुणधर्म ओळखू शकाल.

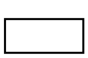
प्रश्न 1. योग्य उत्तर निवडा आणि लिहा.

1) A या अक्षरात सरळरेषा ----.

A) दोन   B) एक   C) तीन   D) चार

2) --------------- हि सरळरेषा आहे.

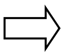
A)   B)   C)   D) --------

3) या चित्रात सरळरेषेची संख्या.

A) दोन B) एक C)तीन D)चार

4) 14 या संख्येत उभ्या रेषा.

A) दोन B) एक C) तीन D)चार

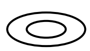
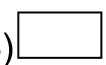
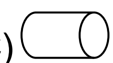
5) या चित्रातील आडव्या रेषेची संख्या .

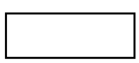
A) दोन B) एक C)तीन D)चार

6) या चित्रातील वक्ररेषा ओळख.

A) दोन B) एक C)तीन D)चार

7) खालील न गडगडणारी वस्तू

A) B) C) D)

8) या आकृतीचे नाव ओळख.

A) आयत B) घन C) शंकू D) दंडगोल

9) या आकृतीतील कडांची संख्या.

A) 12 B) 10 C) 8 D) 6

10) त्रिकोणाच्या बाजूंची संख्या

A) एक B) तीन C) चार D) दोन

11) पेटीला असणाऱ्या कोपरांची संख्या

A) एक B) तीन C) चार D) दोन

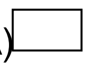
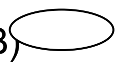
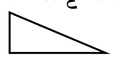
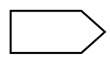
12) सरळरेषा नसलेले इंग्रजी वर्णमालेतील अक्षर.

A) M B) S C)V D)Y

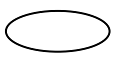
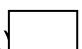
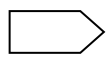
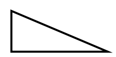
13) हि कोणती रेषा आहे.

A) सरळरेषा B) वक्ररेषा C) आडवीरेषा D) उभिरेषा

14) गटात न जुळणारी वक्ररेषा असलेली आकृती.

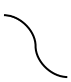
A) B) C) D)

15) खालील आकृतीतील वक्ररेषा असणारी आकृती.

A) B) C) D)

प्रश्न 2. रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा . (एक गुणांचे प्रश्न)

16) **W** या अक्षरात ________ रेषा आहेत.

17) ही - - --- रेषा आहे.

18) ही - - --- रेषा आहे.

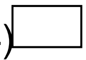
19) या रेखेला -------रेषा म्हणतात.

20) **H** या अक्षरात ----उभ्या रेषा आहेत.

21) या आकृतीत वक्ररेषांची संख्या ------ आहे.

22) गोटी----- वस्तू आहे.

23) कॅरमची सोंगटी ------ वस्तूचे उदाहरण आहे.

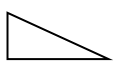
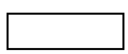
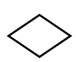
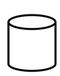
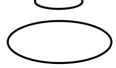
24) या आकृतीला ------ म्हणतात.

25) O या आकृतीला ------ म्हणतात.

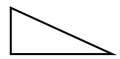
26) कागदाला --- कोपरे असतात.

27) घनाला- ---- पृष्ठभाग असतात.

प्रश्न 3. जोडया जुळवा (एक गुणांचे प्रश्न)

अ	ब
A) आयत	
B) वर्तुळ	
C) शंकू	
D) चौरस	
E) त्रिकोण	

प्रश्न 4. संबंध ओळखा आणि उत्तरे ध्या. (एक गुणांचे प्रश्न)

२9) शंकू : त्रिमितीय आकृती :: : -------.

30) भिंतीवरील घड्याळ : वर्तुळ :: पुस्तक -------

31) धनाला कडा : 12 :: घनायताला कडा --------

32) सरळरेषा ::: ---------

33) चक्र : वक्र कडा :: टेबल ------

34) आईस्क्रीम: शंकू:: चेंडू --------

प्रश्न 5. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (एक गुणांचे प्रश्न)

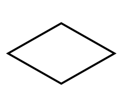
36) या रेखेला काय म्हणतात?

37) पुस्तकाला किती कडा असतात?

38) तुम्हास येत असलेली एक वक्ररेषा काढा,

38) 5' या अंकात किती सरळरेषा आहेत?

३9) Y या अक्षरातील तिरक्या रेषांची संख्या किती?

40) या आकृतीला काय म्हणतात ?

41)चौरसाला किती असतात?

42) वर्तुळ ही कोणत्या रेषेची आकृती आहे?

43) रबरला (खोडरबर) किती कोपरे असतात?

44) वर्तुळाला किती कडा असतात?

45) दंडगोलाला किती पृष्ठभाग असतात ?

46) सरळ ताणून धरलेली दोरी कोणत्या रेषेचे उदाहरण आहे.

प्रश्न 6. सुचनेप्रमाणे लिहा (होय / नाही) (एक गुणांचे प्रश्न)

47) △ ही समतोल आकृती आहे.

48) O ही वक्राकार आकृती आहे.

49) दंडगोलाला दोन पृष्ठभाग असतात.

50) ही सरळरेषा आहे.

51) → ही वक्ररेषा आहे.

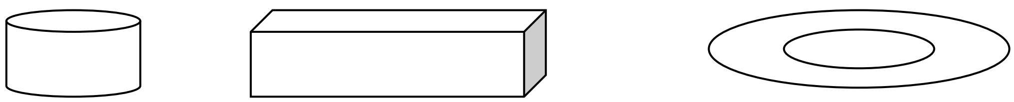
52) वर्तुळाला 2 कोपरे असतात.

53) M' या अक्षरात दोन सरळरेषा असतात,

54) धनाला 12 कडा असतात.

प्रश्न 7 सुचनेप्रमाणे करा

55) खालील आकृत्यांना रंग भरा.

प्रकरण -1 उत्तरसूची

1) B) एक

2) D.

3)C

4) A

5) C

6)A

7)C

8)D

9)A

10) C.

11) D

12) B

13) C

14) D

15) C.

प्रश्न 2

16) चार रेषा

17) वक्र रेषा

18) उभी रेखा

19) तिरपी रेषा

20) दोन

21) चार

22) गोल

23) घसरणारी

24) आयत

25) वर्तुळ । गोल

26) चार

27) सहा

28) A) त्रिकोण B)आयात C) चौरस D)शंकू E)वर्तुळ

प्रश्न 3

29) द्विमितीय

30) आयात

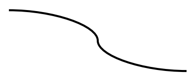
31) 12

32) वक्ररेषा

33) सरलकडा

34) वर्तुळ

36) सरळरेषा

37)

38) 8 कडा

39) दोन

40) चौरस

41) चार बाजू

42) वक्ररेषा

43) 16

44) एक

45) तीन

46) सरळरेषा

प्रश्न 3

47) होय

48) होय

49) होय

50) नाही

51) नाही

52) नाही

53) होय

54) होय

प्रकरण-2 संख्या

- **<u>अध्ययन अंश/ सामर्थ्ये /अध्ययन निष्पत्ती</u>**

1) 0 ते 11 पर्यंतच्या संख्या वाचू आणि लिहू शकाल.

2) 0 ते 11 पर्यंतच्या संखा दशक (दहा) आणि सुटे या स्थानी संख्या लिहू शकाल.

3) संख्या प्रत्येक अंकांचे स्थानमूल्य व दर्शनी (0 ते 17) मूल्य समजून त्यांची तुलना लिहू शकाल.

4) संख्या विस्तृत स्वरूपात व संक्षिप्त रूपात लिहू शकाल.

5) संख्या वेगवेगळ्या रितीने मोजू शकाल.

6) पूर्व, मध्य आणि पुढील संख्या, लघुत्तम, महत्तम संख्या मोजू शकाल

7) चढत्या आणि उतरत्या क्रमाने संख्याची मांडणी लिहू शकाल.

8) दिलेले अंक वापरून महत्तम व लघुत्तम संख्या लिहू शकाल.

9) पूर्वसंखा रेषा - दिलेल्या वस्तूंचे संख्या रेषेवरील स्थान दाखवू शकाल.

प्रश्न 1. प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे दिली अहित. त्यापैकी योग्य उत्तर निवडून लिहा. (एक गुणांचे प्रश्न)

1) चार ही संख्या खालीलपैकी

A) 5 B) 0 C) 8 D) 4

2) 12 नंतर येणारी संख्या कोणती?

A) 11 B) 9 C) 13 D) 10

3) 9 आणि 11 या मधील लहान संख्खा

A) 10 B) 12 C) 8 D) 9

4) 7 च्या मागील संख्या कोणती?

A) 8 B)8 C)5 D)6

5) 19 आणि 21 च्या मधील संख्या कोणती?

A) 19 B)20 C)22 D) 18

6) 94 नंतरची संख्या कोणती?'

A) 93 B) 91 c) 95 D) 92

7) 35 च्या अगोदरची संख्या कोणती?

A) 30 B) 36 C)31 D) 34

8) 77 आणि 48 या मधील महत्तम संख्या कोणती?

A) 77 B) 47 C)40 D) 48

9) 40 आणि 42 च्या मधील संख्या कोणती?

A) 39 B) 43 C)40 D) 41

10) कोणत्या वारानंतर बुधवार येतो?

A) सोमवार B) गुरुवार C) रविवार D) मंगळवार

11) 36 ही संख्या कोणत्या संख्येच्या पुढे येते?

A) 35 B)34 C) 30 D) 31

12) कोणत्या संख्येच्या अगोदर 45 ही संख्या येते?

A) 44 B)34 C) 42 D) 41

13) कोणत्या संख्येच्या नंतर 58 ही संख्या येते?

A) 55 B) 59 C)57 D) 56

14) 25 या संख्येतील सुटे स्थानातील अंक कोणता?

A) 2 B) 5 C) 0 D) कोणताही नाही

15) 39 या संख्येतील दशक स्थानातील संख्या कोणती?

A) 9 B) 3 C) 4 D) कोणताही नाही

16) 67 मध्ये दशक आणि सुटे कोणते?

A) 6दशक आणि 6 सूटे 8) दशक 7 आणि 6 सूटे

C) 5 दशक आणि 6 सूटे D) दशक 6 आणि 7 सूटे

17) 59 मध्ये 5 चे स्थान मूल्य किती ?

A) 50 B) 59 C)57 D) 56

18) 64 मध्ये सूटे स्थान मूल्य किती ?

A) 40 B) 60 C)4 D) 6

प्रश्न 3.

19) चौकटीतील संरखा पाहून लहान संख्येभोवती वर्तुळ करा.

A) 76,84,74 B) 50,70,40 C) 49,59,69 D) 94,91,99

20) चौकटीतील मोठ्या संख्येभोवती वर्तुळ करा.

A)97,80,85 B) 30,70,40 C)25,27,20 D) 39,41,49

प्रश्न 4. मोकळया जागा भरा (एक गुणाचे प्रश्न)

21) 75 मध्ये -----सुटे आहेत.

22) 97 मध्ये   ------   दशक आहेत.

23) 69 मध्ये -----सुटे आहेत.

24) 17 ही संख्या --- आणि   या संख्येच्या मध्ये येते.

25) 49 ही संख्या --- या संख्येच्या मध्ये येते.

.26) -------- वारानंतर शुक्रवार येतो.

27) 2 आणि 5 या दोन्ही अंकापासून ही मोठी संख्या तयार होते.

28) 3 आणि 6 यांचा उपयोग करून रचता येणारी दोन अंकी लहान संख्या ------होय.

29) 46 आणि 62 यातील मोठी संख्या ---- -होय.

30) 74 आणि 57 यातील लहान संख्या ---- -होय.

प्रश्न 5.उदाहरणात दाखविल्याप्रमाणे मोकळया जागा भरा. (२ गुणांचे प्रश्न)

उदा. 19 = 1 दशक आणि --- सुटे.

31) 90 = ------ दशक आणि 0 सुटे.

32) 62 = ----- दशक आणि 2 सुटे

33) 27= ----- दशक आणि 9 सुटे

34) ------ = 5 दशक आणि 9 सुटे

35) ------ = 9 दशक आणि 6 सुटे

प्रश्न 6. सूचनेप्रमाणे लिहा (3 गुणांचे प्रश्न)

36) मोकळी सोडलेली पुढची संख्या कोणती ते लिहा.

A) 47,-----, 49,----, 51,----, 53,----, -----, 56.

B) 80,-----, 82,----, 84,----,----,87 .

37) मोकळी सोडलेली मागील संख्या कोणती ते लिहा.

A) ----, 21, ----, 19, ------, ------, 16

B) 50, -----,-----, 47, -----, 45, -----.

प्रश्न 7. दिलेल्या संरखा चढत्या क्रमात लिहा. (3 गुणांचे प्रश्न)

38) 1) 19, 38, 28, 48, 58.

2) 71, 52, 64, 45, 31

39) दिलेल्या संख्या उतरत्या क्रमात लिहा.

1) 32, 47, 56, 28.

2) 35, 65, 45, 55.

प्रश्न 8 . 40) **खालील संख्यारेषा पहा आणि गाळलेल्या संख्या लिहा. (3 गुणांचे प्रश्न)**

0 1 2 4 7 9

प्रश्न 9 संक्षिप्त रूपात लिहा. (२ गुणांचे प्रश्न)

41) 10 + 1

42) 20 + 5

43) 50 + 2

44) 70+5

45) 40+9

46) 90+7

प्रकरण -2 उत्तरसूची

प्रश्न 1.

1) D 2) C 3) A 4) D 5) B 6) C 7) D 8) A 9) D 10) मंगळवार

11) A 12) D 13) C 14)A 15)B 16) D 17) A 18) C

प्रश्न 2 .

19) (1) 47,74,40. (2) 49,91,71.

20) (1) 97, 80, 27. (2) 49,91, 47.

प्रश्न 3 .

21) 5 22) 9 23) 9 24) 16,18 25) 50

26) गुरुवार 27)52 28)36 29)62 30) 57

प्रश्न 4 .

31) 9,0. 32) 6,2. 33)2,7. 34) 59 35) 96.

प्रश्न 5 .

36) **(1)** 48,50,53,54,55. (2) 82,83,86,87,88

37) **(1)** 20,22,24,26 (2) 50,53,55

प्रश्न 6 .

38) **(1)** 18,28,38,48,58. (2) 31,45,52,64,71

39) **(1)** 56,47,32,28. . (2) 65,55,45,35.

प्रश्न 7 .

40) 3,5,6,8.

प्रश्न 8 .

41) 11 42) 25 43) 52 44) 75 45) 49

46) 97

प्रकरण – 3 गणितातील मुलभूत क्रिया (बेरीज)

- **अध्ययन अंश/ सामर्थ्ये /अध्ययन निष्पत्ती .**

1) 99 पेक्षा कमी बेरीज असणारी दोन संख्यांची दशकरहित बेरीज करू शकाल तसेच जीवनातील समस्या सोडवू शकाल.

2) संख्यांची अदलाबदल करून, करून बेरीज करू शकाल,

3) संख्यारेषेच्या सहाय्याने 9 पेक्षा कमी असणारी बेरीज करू शकाल.

प्रश्न 1. योग्य उत्तर शोधून लिहा.. (एक गुणांचे प्रश्न)

1) 5 सुटे + 2 सुटे =

(A) 8 सुटे B)4 सुटे C) 7सुटे D)6 सुटे

2) 4 दशक + 6 दशक =

A) 7 दशक B) 10 दशक C)8 दशक D) 7 दशक

3) 12+10 =

A) 14 B) 17 C) 19 D) 22

4) 7 दशक+ 8 सुटे=

A) 68 B)78 C) 19 D)58

5) एका पेनची किंमत रु 5 आणि वहीची किंमत रु 6 तर एकूण किंमत किती?

A) रु11 B) रु15 C) रु20 D) रु13

6) 8 चेंडूमध्ये 10 चेंडू मिळविल्यास किती होतात?

A) 15 B)18 C) 20 D)16

7) + =……

A) 9 B)7 C) 10 D)12

8) =……

A) 8 B) 9 C) 10 D)11

9) 22 □ □ +32

A) 13 B) 15 C) 17 D)12

10) 2+ 10+……. = 2+……+ 4

A) 4, 10 B) 5,6 C) 4,6 D)10,2

11) 15 मणी + 21 मणी =

A) 46 मणी B) 38 मणी C) 36 मणी D)43 मणी

12) 20+8+30+2 = ……

A) 18+32=50 B) 28+32=60 C) 28+33=61

D)20+32=52

13) 20+ 26=….

A) 13 B) 15 C) 17 D)12

14) 3+4+5=……

A) 12 B) 15 C) 17 D)10

15) 3+4 = 4+3

A) 7 B) 9 C) 6 D)10

प्रश्न 2. खालील मोकळ्या जागा अरा. (एक गुणांचे प्रश्न)

16) 32+15= □ +32

17) □ + 52 = □ +20

18) 0+ □ +10 = □ +30+10

19) + =……

20) 3+ □ = 8

21) 7+ □ = 15

22) 16 + 20 = □

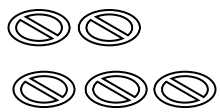
23) □ +33 = 53

24) 32+10= □ +32

25) 6 दशक + 2 सुटे = □

प्रश्न 3. जोड्या जुळवा. (एक गुणांचे प्रश्न)

26) अ) ब)

अ)	ब)
1) 13+45	1)
2) 0+40	2) 8 दशक + 2 सुटे
3) + 	3) 8+3+12
4) 82	4) 40
5) 3+8+12	5)58

प्रश्न 4. सुचनेप्रमाणे लिहा . होय किंवा नाही (एक गुणांचे प्रश्न.)

27) 5 मध्ये 8 मिळविल्यास 13 येते.

28) 16 मध्ये 10 मिळवित्वास 25 येते.

29) 40+80= 70

30) 3+5+8 = 8+3+5

31) रु5 + रु4 = रु 9

32) 4 पेन + 6 पेन = 12 पेन

33) 5 दशक + 8 सुटे = 92

34) 28 = 18 +10

प्रश्न 5. खालील उदाहरणे सोडवा. (दोन गुणांचे प्रश्न.)

35) A) 34+15 = B) 18+22= C)45+12= D) 8+12=

36) **सोडवा.**

A) 68+23 B)28+10+16

37) 35 + 24 या संख्या स्थानमूल्य तक्त्यात लिहून बेरीज करा.

38) राधाकडे रु25 आहेत आईने तिला रु 20 दिले. आता तिच्याकडे एकूण किती रुपये आहेत?

39) तुझ्याकडे 12 चॉकलेट्स आहेत तुझ्या मित्राकडे 15 चॉकलेट्स आहेत तर दोघांकडे मिळून एकूण किती चॉकलेटस आहेत?

40) तुझ्या वर्गात 24 मुले आहेत आणि 30 मुली माहेत तर तुझ्या वर्गातील एकूण मुलांची संख्या किती?

प्रश्न 5. शोधा (तीन गुणांचे प्रश्न.)

41. संख्या रेषेच्या सहाय्याने बेरीज करा.

A)3+5

42) विस्तार रूपात बेरीज करा.

A)24+32

प्रकरण -3 उत्तरसूची

प्रश्न 1.

1)C 2) B 3) D 4) B 5) A 6) B 7) B 8) A 9) B 10) 4,10

11)C 12) B 13) B 14)A 15)A

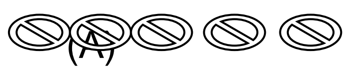
प्रश्न 2 .

16) 15 17) 20 18) 0 19) 5 20) 5 21) 8

22) 36

23)20 24) 10 25) 62

प्रश्न 3 .

26) (5) 58, (4) 40 (A) (B)8दशक+2सुटे (3) 8+3+12

प्रश्न 4 .

27) होय 28) नाही 29) होय 30) होय

31) होय

32) नाही 33) नाही 34) होय

प्रश्न 5 .

35) **(1)** 49 (2) 40 (3) 57 (4) 20

36) **(1)** 91 (2) 54.

37) **(1)** 59.

38) रु **45**

39) 27 चॉकलेटस

40) 54 मुले

41) 3+5= 8

42) =24+32

=20+4+30+2

=20+3=+4+2

=50+6=56

प्रकरण 4 वजाबाकी

- **अध्ययन निष्पती / अध्ययन अंश**

1) दोन अंकी संख्यांची दशकरहित वजाबाकी करु बाळाल - तसेच जीवनातील समस्या सोडवू शकाल.

2) शुन्यासहित बेरीज किंवा वजाबाकी करू शकाल.

3) अंदाजे बेरीज किंवा अंदाजे वजाबाकी करू शकाल.

4) बेरजेच्या किंवा वजाबाकीच्या सरळ सोप्या समस्यांची रचना करू शकाल.

5) तोडी बेरीज किंवा वजाबाकी करू शकाल. तसेच नित्य जीवनातील समस्या सोडवू शकाल.

6) बेरजेच्या किंवा वजाबाकीच्या समस्यांचे समाधान शोधू शकाल.

प्रश्न 1 .योग्य उत्तर निवडून लिहा:

1) 6 मधून 4 वजा केल्यास येते.

A)3 B)2 C)4 D)1

2) 8 सुटे मधून 3 सुटे वजा केल्यास येते.

A) 5 सुटे B)4 सुटे C)6 सुटे D)0 सुटे

3) 5 दशकमधून 3 दशक वजा केल्यास

A) 1 दशक B) 2 दशक C) 5 दशक D) ३ दशक

4) 5+0=……………

A) 5 B)4 C)2 D)O

5) 12 – 0 = …….

A) 5 B)4 C)2 D) 8

6) 21 ची जवळची अंदाजे किंमत

A) 22 B)20 C)25 D)30

7) 0 मध्ये 65 मिळविल्यास

A) 60 B)0 C)65 D)63

8) 38 ची जवळची अंदाजे किंमत

A) 35 B) 30 C)40 D) 38

9) 32 मधून 12 वजा केल्यास

A) 22 B) 20 C)30 D) 10

10) 54 ☐ 21=75 खालील योग्य चिन्ह शोधा.

A)✧ B) + C) - D) =

11) 65 ☐ 20 = 45 योग्य चिन्हांचा उपयोग करा.

A) + B) / ✧C) D) -

12) 1 मधून । वजा केले असता येते

A) 2 B) 0 C)4 D) 1

13) रमाकडे 10 पेन्सिली पाहेत त्यातील थ4 पेन्सिली मैत्रिणीला दिल्यास तिच्याकडील शिल्लक पेन्सिली……

A) 8 B) 6 C)5 D) 9

14) तुझ्याकडे रु. 10 आहेत त्यातील रु.5 तू मित्राला दिल्यास तुझ्याकडील शिल्लक रुपये किती ?

A) 15 B) 5 C)10 D) 12

15) राधाकडे 34 मणी आहेत त्यापैकी २३ मण्यांची माळ केल्यानंतर तिच्याकडे किती मणी उरले?

A) 8 B) 6 C)5 D) 3

प्रश्न 2 मोकळ्या जागा भरा.

16) 45 -10 = ☐

17) 18-18 = ☐

18) 24 – 0 = ☐

19) ☐ + 0 = 6

20) 62 - ☐ = 62

प्रश्न 3 मोकळ्या जागी चिन्हांचा वापर करा -

21) 13 ☐ 7 = 20

22) 16 ☐ 6 = 10

23) 15 ☐ 15 = 0

24) 12 ☐ 12 = 24

25) 37 ☐ 13 = 50

प्रश्न 4 जोड्या जुळवा.

A	B
26) 30 – 00	A) 40
27) 17 – 17	B) 2
28) 4-3	C) 30
29) 80 – 30	D) 40
30) 90 – 50	E) 50

प्रश्न 5. रिकाम्या जागी योग्य अंक लिहून संख्या पूर्ण कर.

31) 49 -☐ 2 = 23

32) 68 - ☐ 4 = 14

33) 47 - ☐ ☐ = 34

प्रश्न 6 . खालील वजाबाकीची उदाहरणे सोडवा. (२ गुण)

34) 37 – 24 =

35) 76 – 54 =

36) 87 – 84 =

37) 45 – 45 =

प्रश्न 7. खालील उदाहरणे सोडवा. . (२ गुण)

38) 43 – 29 =

39) 55- 37 =

40) 74 – 48 =

41) 50 – 17 =

प्रश्न 8. खालील उदाहरणांची अवाजे किंमत काढून बेरोज वजाबाकी करा . (3गुणांचे प्रश्न)

42) 51+46 ☐ ☐ + ☐ =

43) 64 + 17 ☐ ☐ + ☐ =

44) 71 – 21 ☐ ☐ - ☐ =

45) 49 – 31 ☐ ☐ - ☐ =

46) 14 + 26 ☐ ☐ + ☐ =

प्रश्न 9. खालील दैनंदिन जीवनातील समस्या बेरीज करावी की वजाबाकी करावी हे चिन्हाने दर्शवा.

41) अंकिताकडे रु. 49 होते. त्यातून तिने रु. 28 ची एक वही विकत घेतल्यास तिच्याकडे किती रु शिल्लक राहतील ?

- बेरीज । वजाबाकी.

48) क्रिकेटचा एक खेळाडू 34 धावा काढतो, दूसरा खेळाडू 45 धावा काढतो. त्या दोघांनी मिळून किती धावा काढल्या?

- बेरीज । वजाबाकी

49) पतंगाच्या दुकानात 45 पतंग होते त्यापैकी 28 विकले गेल्यास किती पतंग शिल्लक राहतील?

- बेरीज । वजाबाकी

50) एका मळयात 53 नारळाची झाडे, 18 आंब्याची झाडे आहेत तर मळयात एकूण किती झाडे आहेत?

- बेरीज । वजाबाकी

प्रकरण - 4 उत्तरसूची

प्रश्न : 1

1) B 2
2) A 5 सुटे
3) B 2 दशक
4) A 5
5) C 12
6) B 20
7) C 65
8) C 40
9) B 20
10) B +
11) D -
12) B 0
13) B 6
14) B 5
15) B 6

प्रश्न : 2

16) 35
17) 0
18) 24
19) 6

20) 0

प्रश्न : 3

21) +

22) –

23) –

24) +

25) +

प्रश्न : 4

26)	C	30
27)	D	0
28)	B	☺©
29)	E	50
30)	A	40

प्रश्न : 5

31) 6

32) 5

33) 1 , 3

प्रश्न : 6

34) 13

35) 22

36) 03

37) 00

प्रश्न : 7

38)   14

39)   18

40)   26

41)   33

प्रश्न : 8

42)   50 + 50 = 100

43)   60 + 20 = 80

44)   70 – 20 = 50

45)   50 – 30 = 20

46)   10 + 30 = 40

प्रश्न : 9

47)   वजबाकी

48)   बेरीज

49)   वजबाकी

50)   बेरीज

प्रकरण 5 गुणाकार

- **अध्ययन निष्पत्ती**

1) पुनरावर्तित बेरजेच्या साहाय्याने गुणाकार समजून घेणे .

2) पाढे रचणे.

प्रश्न 1. प्रत्येक प्रश्नाचे बरोबर पर्याय शोधून योग्य उत्तराला वर्तुळ करा.

1) 2 गुणिले 3 किती होतात?

A) 5 B) 6 C)7 D) 9

2) 4 गुणिले 3 किती होतात?

A) 4 B) 1 C)3 D) 5

3) 0 गुणिले 6 किती होतात?

A) 6 B) 0 C)1 D) 3

4) 8 गुणिले 2 किती होतात?

A) 16 B) 10 C)12 D) 14

5) 9 गुणिले 1 किती होतात?

A) 9 B) 1 C) 0 D) 10

6) 5 वेळा 5 = ….?

A) 15 B) 10 C) 25 D) 20

7)   3 × 0 = … ?

A) 0   B) 3   C) 9   D) 1

8) 4 × 4 =….. ?

A) 16   B) 13   C)19   D) 12

9) 2 × 6 = 12 यातील गुणक हा आहे.

A) 2   B) 6   C)12   D) 10

10) 8 २ **च्या पाढ्यात** 5 = 40 यातील गुण्य हा आहे

A) 5   B) 40   C)8   D) 10

11) 9 × 3 = 27 यांचा गुणाकार हा आहे.

A) 3   B) 9   C) 12   D) 27

12) पूणरावर्तित बेरजेचे सुलभ रूप ………….

A) भागाकार   B) वजाबाकी   C) गुणाकार D) यापैकी नाही

13) 2+2+2= ……..

A) 2   B) 4   C) 6   D) 10

14) 2 च्या पाढ्यात 2× 3 = ……?

A) 5   B) 6   C)8   D) 4

15) 5 च्या पाढ्यात 5× 4 = ……?

.A) 15   B) 20   C) 10   D) 25

16) 10 × 2 =…..?

A) 20 B) 40 C)8 D) 10

17) 2 × ….. = 8.

A) 4 B) 9 C) 2 D) 7

18) ……×. 5 = 25

. A) 4 B) 50 C) 6 D) 5

19) 6 × 1 =…..?

A) 5 B) 6 C)0 D) 7

20) गुण्य आणि गुणाकाच्या स्थानात अदलाबदल केल्यास येणारा गुणाकार हा …… असतो.

A) समान B) वेगळा C) शून्य D) यापैकी नाहीं

प्रश्न 2 जोड्या जुळवा.

A	B
1) 4+4	A) 7× 1
2) 6+6+6+6+6	B) 4× 2
3) 7	C) 2× 3
4) 7+7+7+7+7+7+7	D) 6× 5
5) 2+2+2	E) 4× 4
6) 4+4+4+4	F) 7× 7

प्रश्न 3 नमुन्याप्रमाणे मोकळ्या जागा भरा.

नमुना --- 3+3+3 = 3 × 3= 9

1) 6+6+6+6 = …………..=…………

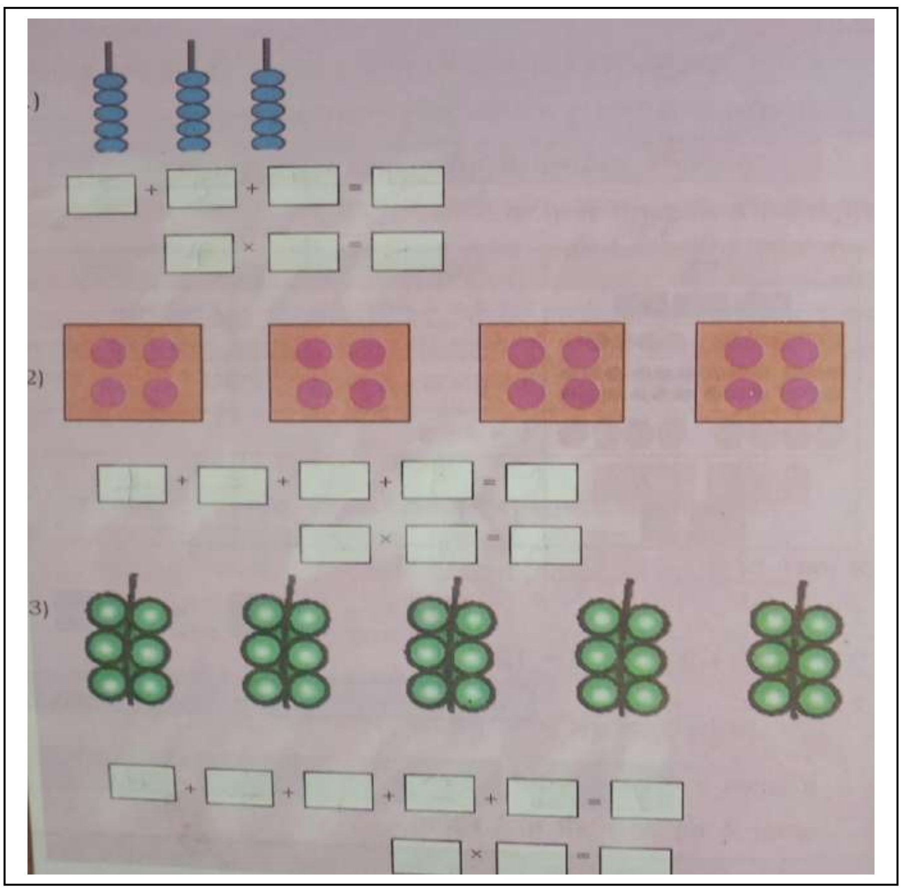
2) 0+0+0+0+0 = …………..=…………

3) 1+1+1+1+1+1 = …………..=…………

4) 8+8+8 = …………..=…………

5) 3+3+3+3+3 = …………..=…………

प्रश्न 4 चित्र पाहून पुनरावर्तित बेरजेचे रूप व गुणाकार लिहा.

प्रश्न 5 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

1) गुणाकार म्हणजे काय ? उदाहरणासह लिहा.

2) 3 वेळा 5 याचा अर्थ काय होतो?

3) 0 ने गुणिले तर उत्तर काय येते? उदाहरण द्या.

4) पाढ्यातील   6x2 = ?

5) 7x1 = ……. आणि का?

6) एका डब्यात 4 बिस्किटे आहेत. असे   5 डबे असतील तर एकूण बिस्किटांची संख्या किती ?

7) पाढ्याचा उपयोग कोणकोणत्या ठिकाणी होतो? दोन उदाहरणे लिहा.

8) 5x2 = ? आणि ते बेरीज म्हणून दाखवा.

9) गुणाकार चिन्ह ओळखा व त्याचा उपयोग लिहा

10) 2×6 आणि 6X2 या दोन गुणाकारात काय साम्य आहे?

प्रश्न 5 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा

1) एका पेटीत 5 सफरचंद आहेत. अशा 4 पेट्या असतील तर एकूण किती सफरचंद असतील ?

2) 3 बागामध्ये प्रत्येक 6 झाडे आहेत. एकूण झाडांची संख्या गुणाकार करून शोधा.

3) 8 मुलांना प्रत्येकी २ पेन्सिली दिल्या तर एकूण किती पेन्सिली लागल्या?

4) एका वर्गात 7 ओळी आहेत. आणि प्रत्येक ओळीत 5 बाक आहेत. एकून किती बाक आहेत? गुणाकाराचा उपयोग करून उत्तर लिहा.

5) 2 च्या पाढ्यातील पहिले 5 गुणाकार लिहा.

6) 5 चा पाढा रचा.

7) 10 चा पाढा रचा.

8) तुम्हाला 7 मित्राना प्रत्येकी 2 फुगे घ्यायचे आहेत. एकूण किती फुगे लागतील ? उत्तर सोबत समजावणी लिहा.

9)   9x1=9, मग   9x2 = ? आणि   9x3 = ?   एक नमूना तयार करा.

10) काड्या वापरून किंवा रेघा मारून 3 व 4 चे पाढे रचा.

प्रकरण - 5 उत्तरसूची

प्रश्न : 1

1) B 6
2) A 4
3) B 0
4) A 16
5) A 9
6) C 25
7) A 0
8) A 16
9) B 6
10) C 8
11) D 27
12) C गुनाकार
13) C 6
14) C 6
15) B 20
16) A 20
17) B 4
18) D 5
19) B 6
20) A समान

प्रश्न : 2

1) 4+4 4x2
2) 6+6+6+6+6 6x5
3) 7 7x1
4) 7+7+7+7+7+7+7 7x7
5) 2+2+2 2x3
6) 4+4+4+4 4x4

प्रश्न : 3

1)6 x 4 = 24

2)0 x 5 = 0

3)1 x 6 = 6

4)8 x 3 = 24

5)3 x 5 = 15

प्रश्न : 4

1) 5 + 5 + 5 = 15

5 x 3 =15

2)4 + 4 + 4 + 4 = 16

4 X 4 = 16

3)6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 30

6 X 5 = 30

प्रश्न : 5

1) एकादी संख्या किती घेतली आहे ते दाखविण्याची क्रीया म्हणजे गुणाकार होय उदा : 3 x 2 = 6
किंवा
पुनरावर्तित संख्यांच्या बेरजेचे सुलभरुप म्हणजे गुणाकार होय उदा : 3 + 3 = 3 x 2 = 15

2) 5 तीन वेळा घेतले म्हणजे 5 + 5 5 = 15

3) कोणत्याही संख्येला शुन्याने (0) गुणल्यासा उत्तर शुन्य (0) येते उदा : 7 x 0 = 0

4) 6 x 2 = 12

5) उत्तर 7, कारण कोणतीही संख्या 1 ने गुणल्यास उत्तर तीच संख्या येते.

6) 4 x 5 = 20

7) A) दुकानात वस्तुंची किंमत मोजतांना
   B) शाळेत बकांची संख्या मोजताना

8) 5 x 2 = 10 कारण 5 + 5 = 10

9) X हे गुणाकाराचे चिन्ह आहे याचा उपयोग एका संख्येची पुनरावृत्ती दाखविण्यासाठी होतो

10) दोन्हीचे उत्तर 12 येते (गुणाकाराची अदलाबदल संख्या बदल होत नाही)

प्रश्न : 6

1) एका पेटीत असलेले सफरचंद = 5

एकूण पेट्या = 4

एकूण सफरचंद = 5 X 4 = 20

2) एकूण बागा = 3

प्रत्येक बागेमध्ये असलेली झाडे = 6

एकूण झाडांची संख्या = 3 X 6 = 18

3) एकूण विद्यार्थी = 8

प्रत्येक विद्यार्थ्याला दिलेल्या पेन्सिल = 2

एकूण पेन्सिल = 8 X 2 = 16

4) एका वर्गात असणाऱ्या ओळी = 7

प्रत्येक ओळीत असणारी बाके = 5

एकूण बाकांची संख्या = 7 X 5 = 35

5) 2X1=2

2X2=4

2X3=6

2X4=8

2X5=10

6) 5X1=5

5x2=10

5X3=15

5X4=20

5X5=25

5X6=30

5X7=35

5X8=40

5X9=45

5X10=50

7) 10X1=10

10X2=20

10X3=30

10X4=40

10X5=50

10X6=60

10X7=70

10X8=80

10X9=90

10X10=100

8) एकूण मित्र = 7

प्रत्येक मित्राला घ्यावयाचे फुगे = 2

एकूण फुग्यांची संख्या = 7 X 2 = 14

9) 9X1=9

9X2=18

9X3=27

9X4=36

9X5=45

9X6=54

9X7=63

9X8=72

9X9=81

9X10=90

10) काड्या वापरून रेघा वापरून विद्यार्थी 3 व 4 चा पाढा रचतात.

प्रकरण 6 भागाकार.

- **अध्ययन निष्पत्ती -**

1) समान विभागणीद्वारे भागाकार समजून मजून घेणे.

2) समान विभागणीद्वारे भागाकाराशी संबंधित उपक्रम करणे.

प्रश्न 1 प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्याय दिले आहेत. त्यातील एक अचूक उत्तर आहे ते ओळखा आणि उत्तरासमोर (v)अशी खूण करा.

1) 8 फळे 2 मुलांमध्ये समान वाटायची असल्यास प्रत्येकाला किती फळे मिळतील?

A) 2 B) 4 C) 6 D) 8

2) 12 खडी 3 गटामध्ये समान विभागल्या तर प्रत्येक गटात किती खडी असतील?

A) 2 B) 4 C) 6 D) 3

3) 10 वस्तु 5 मुलांमध्ये समान वाटल्या तर प्रत्येकाळा किती मिळतील?

A) 2 B) 3 C) 5 D) 10

4) 15 पेन 5 विद्यार्थ्यांमध्ये समान वाटल्यास प्रत्येकाकडे किती पेन असतील ?

A) 2 B) 4 C) 3 D) 5

5) 6 चमचे उ 3 वाट्यांमध्ये समान ठेवले तर प्रत्येकात किती चमचे असतील ?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 6

6) 12 = …… ÷ 3 योग्य संख्या निवडा.

A) 3 B) 6 C) 36 D) 4

7) 10 फुले 2 कुंड्यामध्ये समान लावली तर प्रत्येकात किती फुले

A) 4 B) 6 C) 5 D) 2

8) 9 चॉकलेट 3 मुलांमध्ये विभागली तर एकाला किती चॉकलेट ?

A) 6 B) 3 C) 9 D) 12

9) 0 ÷ 5 = ……?

A) 5 B) 0 C)1 D) 10

10) 20 खडे 4 गटामध्ये विभागायचे आहेत. प्रत्येकी किती खडे मिळतील ?

A) 4 B) 5 C)6 D) 2

11) 18 ÷ 6 =……?

A) 2 B) 3 C)4 D) 6

12) 16 बिस्कीटे 4 मुलांमध्ये समान दिल्यास प्रत्येकी किती मिळतील ?

A) 23 B) 4 C)6 D) 5

13) 7 खडू 7 विद्यार्थ्यमिध्ये विभागले तर प्रत्येकाला किती खेडू मिळतील?

A) 0 B) 1 C) 7 D) 2

14) 10 ÷ 1= ……?

A) 10 B) 1 C) 0 D) 2

15) 100 ÷ 10 = ……?

A) 10 B) 1 C) 100 D) 20

16) 5x15 मग 15÷5 =………?

A) 5 B) 10 C) 3 D) 1

17) 30 वस्तु 6 गटात विभागल्यास प्रत्येकी किती मिळेल ?

A) 5 B) 6 C) 7 D) 4

18) 25 ÷ 5 = ……?

A) 4 B) 3 C) 5 D) 6

19) 20 कुठे 4 झोक्यामध्ये समान ठेवली, प्रत्येकी किती फळे मिळतील?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 3

20) 9 वस्तू 0 लोकामध्ये वाटता येतील का?

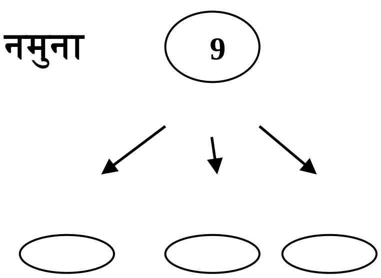
A)होय B)नाही C)कधीकधी D) माहित नाही

प्रश्न 2. जोड्या जुळवा

1) 10 ÷ 2	A)2
2) 15 ÷ 5	B) 7
3) 21 ÷ 3	C) 0
4) 8 ÷ 4	D)9
5) 0 ÷ 5	E) 3
6) 90÷10	F) 5

प्रश्न 3 नमुन्यात दाखविल्याप्रमाणे समभाग करून लिही.

नमुना

1) 5

2) 8

3)6

4) 10

5) 6

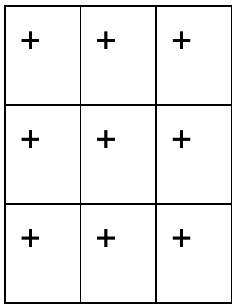
6) 16

7) 30

8) 12

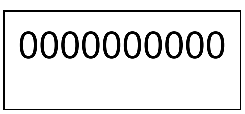
प्रश्न 4 खाली दाखविल्याप्रमाणे चित्रात रेषा मारून सूचविल्याइतके समभाग कर..

नमुना-

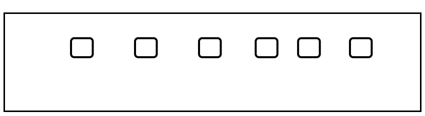
3 समभाग

1)

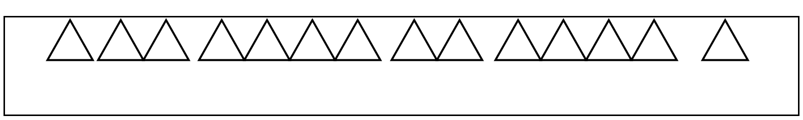
2 समभाग

2)

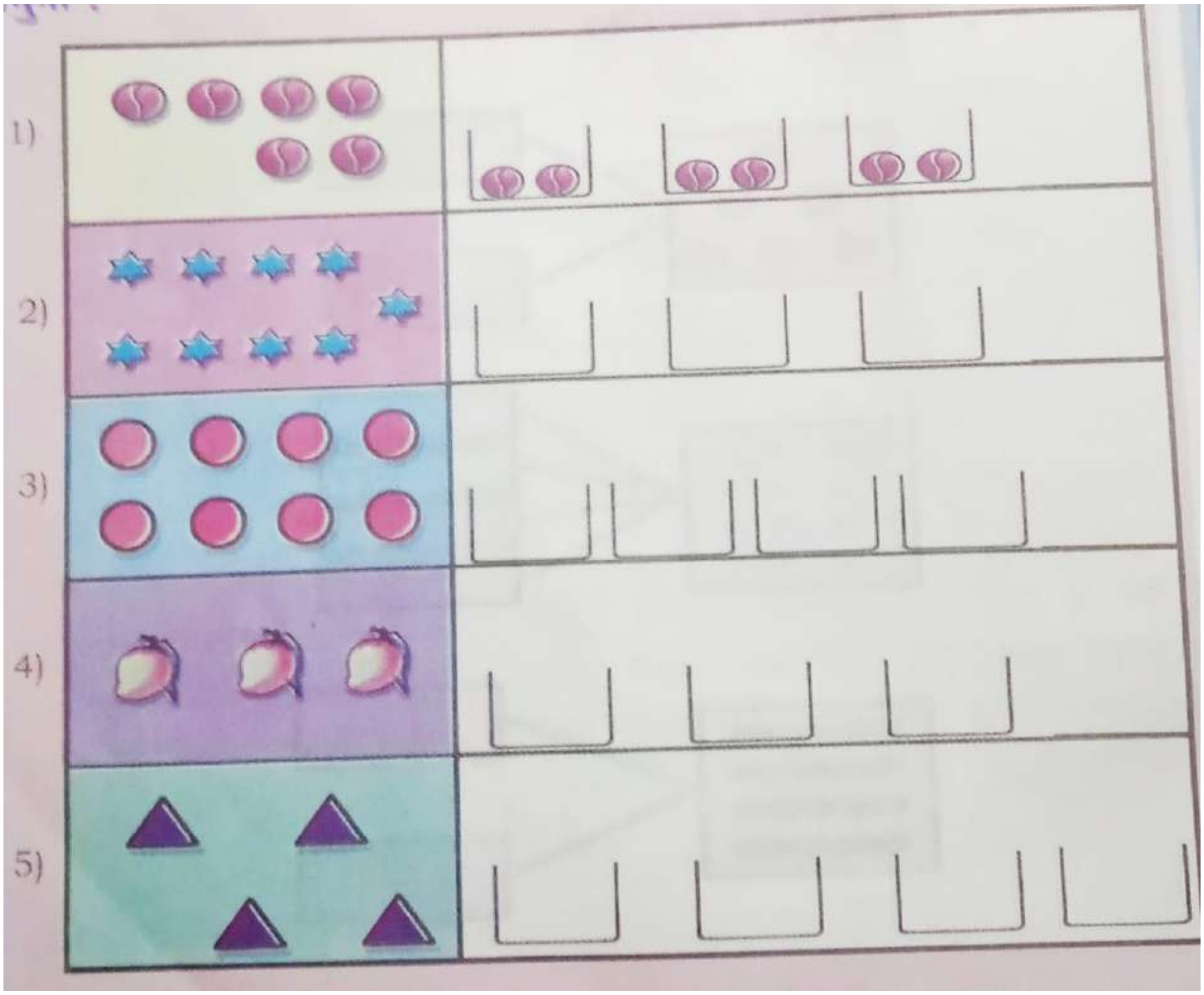
2 समभाग

3)

2 समभाग

प्रश्न 5 नमून्यात दाखविल्याप्रमाणे खालील वस्तूंची समान वाटणी कर.

प्रश्न 6 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

1) 12 फळे 3 मुलांमध्ये समान वाटली, तर प्रत्येक मुलाला किती फळे मिळतील ? हे चित्र काढून समजावून, लिहा.

2) 80 खुडू 4 मुलांमध्ये समाना वाटायच्या आहेत प्रत्येकाला किती खडू मिळतील ? भागाकार क्रिया दाखवा.

3) 10 खाऊचे पुडे 5 मुलांमध्ये समान विभागायचे आहेत. प्रत्येक मुलांमध्ये किती पूडे मिळतील? उत्तर लिहा.

4) 15 पेन 5 विद्यार्थ्यांमध्ये विभागायच्या आहेत भागाकार करून समजावून लिहा

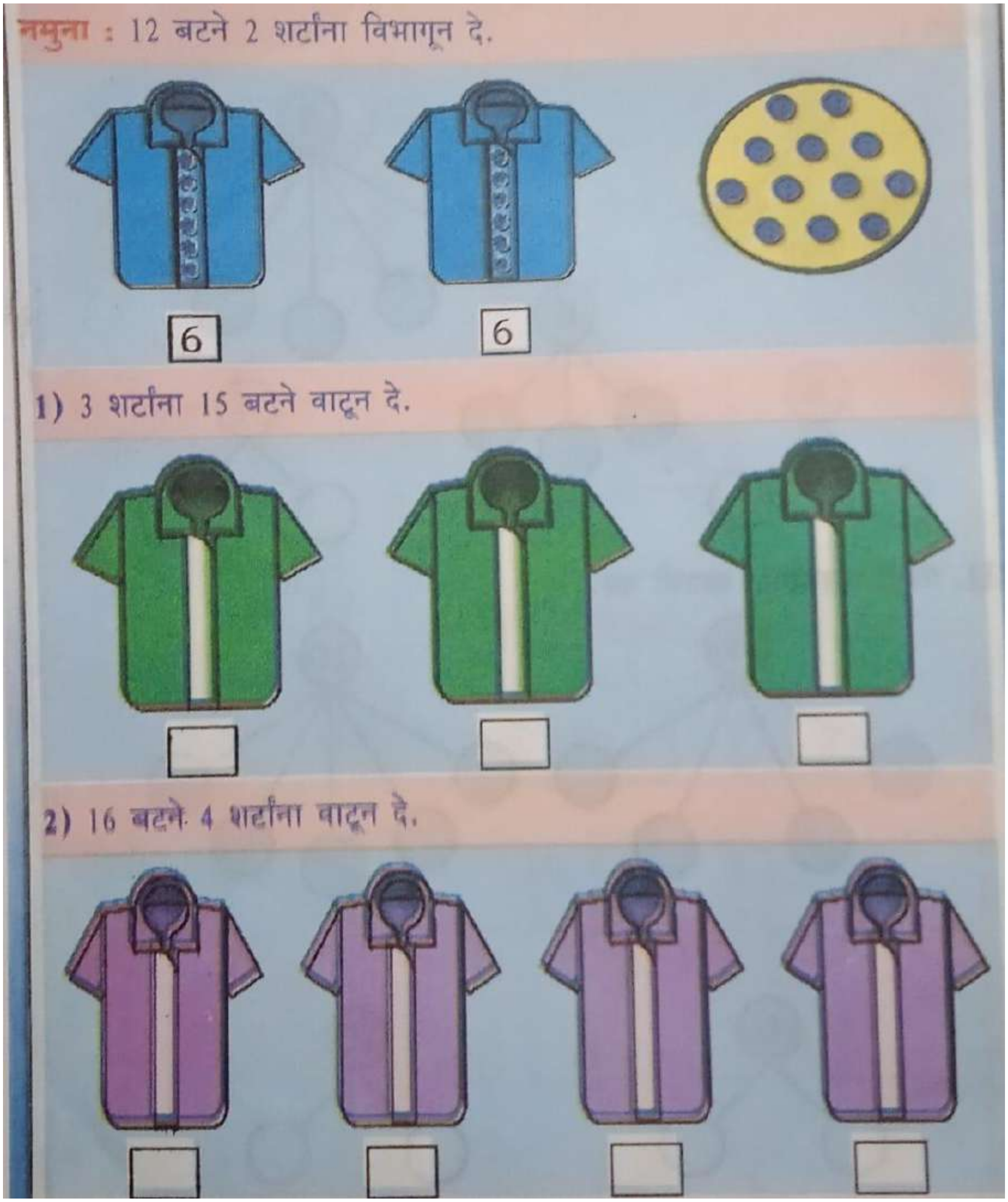
5) 0 वस्तू 4 गटात विभागल्यास प्रत्येकी किती वस्तू मिळतील? हे भागाकाराच्या नियमाने समजावून लिहा.

6) 24 खडे 8 गटात समान वाटायच्या आहेत प्रत्यकाका प्रत्येकाला किती खडे मिळतील? हे भागाकाराच्या नियमाने

समजावून लिहा.

7) 40 फळे 8 टोपल्यामध्ये समान वाटायची असल्यास प्रत्येकी किती फळे येतील?

प्रश्न 7 1. नमुना-उदाहरणात दाखविल्यानुसार शर्टसना बटने वाट.

प्रकरण - 6 उत्तरसूची

प्रश्न : 1

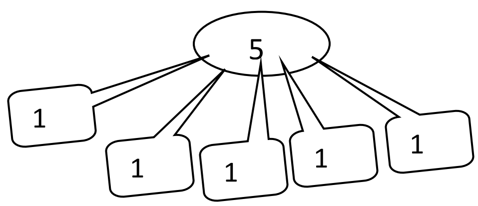
1) B	4
2) B	4
3) A	2
4) C	3
5) B	2
6) C	36
7) C	5
8) B	3
9) B	0
10) B	5
11) B	3
12) B	4
13) B	1
14) A	10
15) A	10
16) C	3
17) A	5
18) C	5
19) B	5
20) B	नाही

प्रश्न : 2

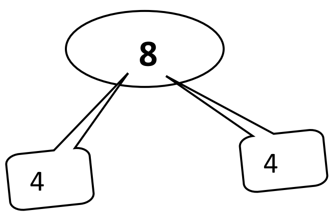
1) 10 ÷ 2	A) 5
2) 15 ÷ 5	B) 3
3) 21 ÷ 3	C) 7
4) 8 ÷ 4	D) 2
5) 0 ÷ 5	E) 0
6) 90÷10	F) 9

प्रश्न : 3

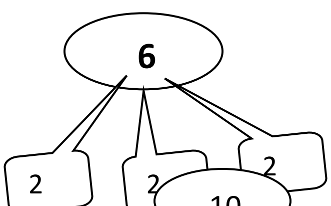
1)

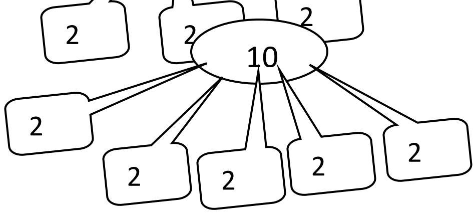
2)

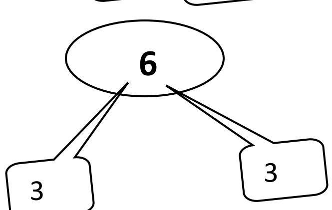
3)

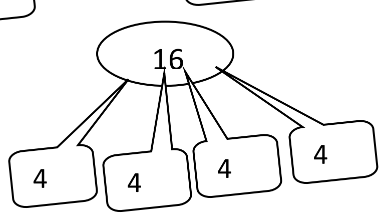
4)

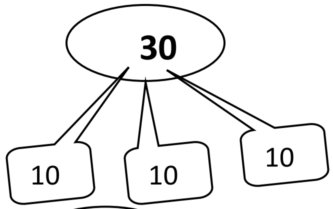
5)

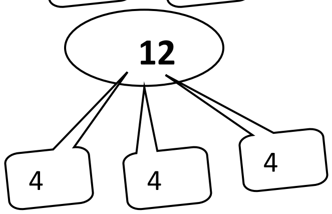
6)

7)

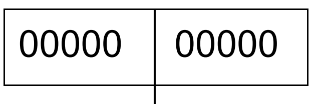

8)

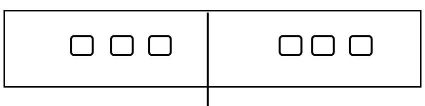
प्रश्न : 4

1)

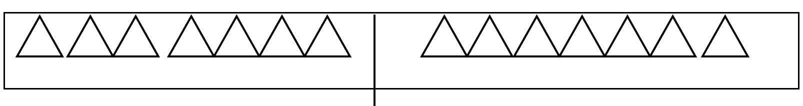
2 समभाग

2)

2 समभाग

3)

2 समभाग

प्रश्न : 5 नमुन्यात दाखविल्याप्रमाणे वस्तूंची विभागणी करतात

प्रश्न : 6

1) 12 ÷ 3 = 4

प्रत्येक मुलाला 4 फळे मिळतील

2) 80 ÷ 8 = 10   8) 80 (10

किंवा   - 80

00

प्रत्येकाला 10 खडू मिळतील

3) 10 ÷ 5 = 2 प्रत्येक मुलाला 2 खडूचे पुढे मिळतील

4) 15 ÷ 5 = 3 प्रत्येक विद्यार्थ्याला 3 पेन्सिल मिळतील

5) 0 ÷ 4 = 0 प्रत्येक गटात 0 वस्तू येतील कारण वस्तू 0 आहेत

6) 24 ÷ 8 = 3 प्रत्येक गटात 3 खडे येतील

7) 20 ÷ 4 = 5 प्रत्येक मुलाला 5 गोट्या मिळतील

8) 40 ÷ 8 = 5 प्रत्येकाला 5 फळे मिळतील

प्रश्न : 7

1) 3 शर्टांना 15 बटणे वाटणे प्रत्येक शर्टला 5 बटणे लावतो

2) 16 बटणे 4 शर्टांना वाटणे प्रत्येक शर्टाला 4 बटन लावतो

प्रकरण -7 मनातल्या मनात करावयाची गणिते.

- **अध्ययन निष्पत्ती -**

① मनातल्या मनात एक अंकी संख्यांची बेरीज आणि वजाबाकी करता येते.

② मनातल्या मनात 10 च्या पटीतील संख्यांची बेरीज आणि वजाबाकी करता येणे.

प्रश्न 1. प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्याय उत्तरे दिली आहेत त्यातील अचूक उत्तराला वर्तुळ करा.

1) 5 + 3 = ……?

A)7 B) 8 C)9 D) 6

2) 9 – 4 = ……?

A)74 B) 3 C)5 D) 6

3) 6 + 2 = ……?

A)7 B) 9 C)8 D) 6

4) 8 - 3 = ……?

A)6 B) 4 C)5 D) 7

6) 4 + 5 = ……?

A)8 B) 9 C)10 D) 7

7) 6 + 3 = ……?

A)8 B) 9 C)7 D) 6

8) 7 - 2 = ……?

A)76 B) 4 C)5 D) 3

9) 5 + 2 = ……?

A)0 B) 7 C)6 D) 8

10) 6 – 1 = ……?

A)3 B) 6 C)1 D) 5

11) 30 + 40 = ……?

A)20 B) 70 C)60 D) 80

12) 90 - 60 = ……?

A)20 B) 40 C)30 D) 50

13) 50 +20 = ……?

A)80 B) 60 C)70 D) 90

14) 100 - 40 = ……?

A)60 B) 70 C)60 D) 80

15) 10 + 60 = ……?

A)70 B) 50 C)60 D) 80

16) 80 - 30 = ……?

A)50 B) 70 C)60 D) 80

17) 70 - 10 = ……?

A)50 B) 70 C)60 D) 80

18) 20 + 20 = ……?

A)40 B) 70 C)60 D) 80

19) 90 + 10 = ……?

A)80 B) 70 C)100 D) 180

20) 100 - 90 = ……?

A)10 B) 70 C)60 D) 80

प्रश्न 2. जोड्या जुळवा

1) 6+2	A) 5
2) 5+0	B) 4
3) 2+ 9	C) 8
4) 8 - 8	D)7
5) 5 - 1	E) 11
6) 9 – 2	F) 0

प्रश्न 3. जोड्या जुळवा

1) 40 + 20	A) 100
2) 50 + 30	B) 90
3) 100 - 10	C) 50
4) 80 - 20	D) 80
5) 50 - 10	E) 60
6) 70 – 20	F) 40

प्रश्न 4. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (दीर्घोत्तरी प्रश्न)

1) आईकडे 5 सफरचंद होती. तिने आणखी 3 सफरचंद घेतली. आता तिच्याकडे किती सफरचंद आहेत?

2) अमोलकडे ९ खोडरबर होत्या. त्याने 4 इतर मुलांना दिल्या. त्याच्याकडे आता किती उरल्या ?

3) 100 रुपयातून 30 रुपये खर्च केल्यावर किती रुपये उरतात?

4) सोनूने 20 रुपये आणि त्याच्या भावाने 40 रुपये दिले त्याच्याकडे एकत्र किती रुपये झाले?

5) 40 रुपयातून 10 रुपयांची चॉकलेट घेतली. आता त्याच्याकडे किती रुपये शिल्लक आहेत?

6) शाळेत 7 मुले आणि 2 मुली खेळत आहेत एकूण किती मुले खेळत आहेत?

7) एका पाटीवर 30 खडू होते शिक्षकांनी त्यातील २० खडू वापरले आला किती खडू उरले?

8) 2 टेबलवर 5 व 6 पुस्तके आहेत तर एकूण पुस्तकांची संख्या किती झाली?

9) 10 रुपयांच्या नाण्यातून 10 रुपये काढले, उरले किती?

10) 10+20+60 = ……?

11) वर्गात 8 विद्यार्थी आहेत त्यांच्याशी 2 नविन विद्यार्थी येऊन मिळाले. आता वर्गात एकूण किती विद्यार्थी आहेत?

12) आईने ताटात 6 पोळया ठेवल्या भावाने त्यातीक 3 खाल्ल्या उरलेल्या किती पोळया शिल्लक राहिल्या ?

13) संध्याकडे 50 रुपये होते तिने 30 रुपये खर्च केले तिच्याकडे किती रुपये उरले?

(14) 30 फळापैकी 10 फळे खराब झाली तर किती फळे उरली?

(15) दादा 9 वर्षे वयाचा आहे आणि भावाला त्याच्यापेक्षा 1 वर्ष कमी वय आहे. तर भावाचे वय किती?

प्रकरण - 7 उत्तरसूची

प्रश्न : 1

1)	B`	8
2)	C	5
3)	C	8
4)	C	5
5)	D	8
6)	B	9
7)	B	9
8)	C	5
9)	B	7
10)	D	5
11)	B	70
12)	C	30
13)	D	70
14)	A	60
15)	A	70
16)	A	50
17)	B	60
18)	A	40
19)	C	100
20)	A	10

प्रश्न : 2

1)	6+2	8
2)	5+0	5
3)	2+9	11
4)	8-8	0
5)	5-1	4
6)	9-2	7

प्रश्न : 3

1)	40+20	60
2)	50+30	80
3)	100-10	90
4)	80+20	100
5)	50-10	40
6)	70-20	50

प्रश्न : 4

1) 5+3=8सफरचंद
2) 9-4=5 खोडरबर
3) 100-30=70 रुपये

4) 20-40=60 रुपये

5) 40-10=30 रुपये

6) 7+2=9 मुले

7) 30-20=10 खडू

8) 5-6=11 पुस्तके

9) 10 – 10 = 0रुपये

10) 10+20+30

∴ 10+20=30

∴ 30+60=90

11) 8+2=10 विद्यार्थी

12) 6-3=3 पोळया

13) 50-30=20 रुपये

14) 30-10=20 फळे

15) 9-1=8 वर्ष

प्रकरण 8 पैसे

- अध्ययन निष्पत्ती

1) विविध नाणी व चलनी नोटा ओळखणे.

2) रु. 150 च्या आतील रकमा तयार करण्यासाठी तुम्ही वेगवेगळ्या नोटा व नाणी यांचा उपयोग करणे.

3) मनातल्या मनात लहान रकमांची बेरीज व वजाबाकी करण्यास शिकणे.

4) 3 ते 4 नोटा वापरुन व्यवहार करण्यास शिकणे.

प्रश्न 1 खालील प्रश्नांना पर्याची चार उत्तरे दिली आहेत त्यापैकी अचूक उत्तरासमोर (✔) अशी खूण करा.

1) खालीलपैकी कोणते नाणे रु. 5 चे आहे. रु

A) रु 1　　B) रु 2　　C) रु 5　　D) रु 10

2) रु10 ची नोट कोणत्या नाण्यापेक्षा जास्त किमतीची आहे?

A) रु 5　　B) रु 20　　C) रु 50　　D) रु 100

3) खाळीलपैकी कोणते नाणे सर्वात लहान रक्कमेचे आहे?

A) रु 1　　B) रु 2　　C) रु 5　　D) रु 10

4) रु 50 तयार करण्यासाठी रु 20, रु 10 आणि रु 5 चा किती वेळ उपयोग करता येईल?

A) रु 20 + रु 20 + रु 10

B) रु10 +रु10 + रु10+रु.20

C) रु5 +रु5 + रु10+रु10 + रु20

D) वरील सर्व

5) खालीलपैकी कोणती रक्कम रु50 पेक्षा कमी आहे?

A) रु10 +रु10 + रु10+रु10 + रु10

B) रु10 +रु10 + रु10+रु20+ रु10

C) रु50

D) रु5 +रु5 + रु10+रु10

6) रु 30 तयार करण्यासाठी रु 10 च्या किती नोटा लागतील?

A) 2　　B) 3　　C) 4　　D) 5

7) रु50 पैकी रु 20 खर्च केले, तर किती पैसे उरले?

A) रु10　　B) रु15　　C) रु20　　D) रु10

8) रु25 मधून रु10 ची वस्तू विकत घेतली तर किती परत मिळतील?

A) रु10　　B) रु15　　C) रु5　　D) रु20

9) रु5+रु2+रु1=…….?

A) रु7 B) रु8 C) रु6 D) रु9

10) रु1 म्हणजे किती पैसे १

A) 50पैसे B) 100 पैसे C) रु6 D) 20 पैसे

11) अमनकडे रु10, रु5, रु2, रु1अशा नोटा व नाणी आहेत त्याने रु18 ची फळे घेतली.तो कोणकोणत्या नोटा वापरू शकतो ?

A) रु10 +रु5 + रु2+रु1

B) रु10 +रु10

C) रु5 +रु5रु+5 +रु5

D) रु20

12) शीतलकडे रु 50 आहेत तिने रु15 चा पेन, रु10 ची वही आणि र 5 ची पेन्सिल घेतली. तर त्याच्याकडे किती रुपये उरले?

A) रु20 B) रु25 C) रु15 D) रु10

13) रु10+रु10 +रु5 +रु5=…….?

A) रु30 B) रु25 C) रु15 D) रु20

14) खालीलपैकी हे रुपयाचे चिन्ह आहे.

A) /　　B) +　　C) रु　　D) यापैकी नाही

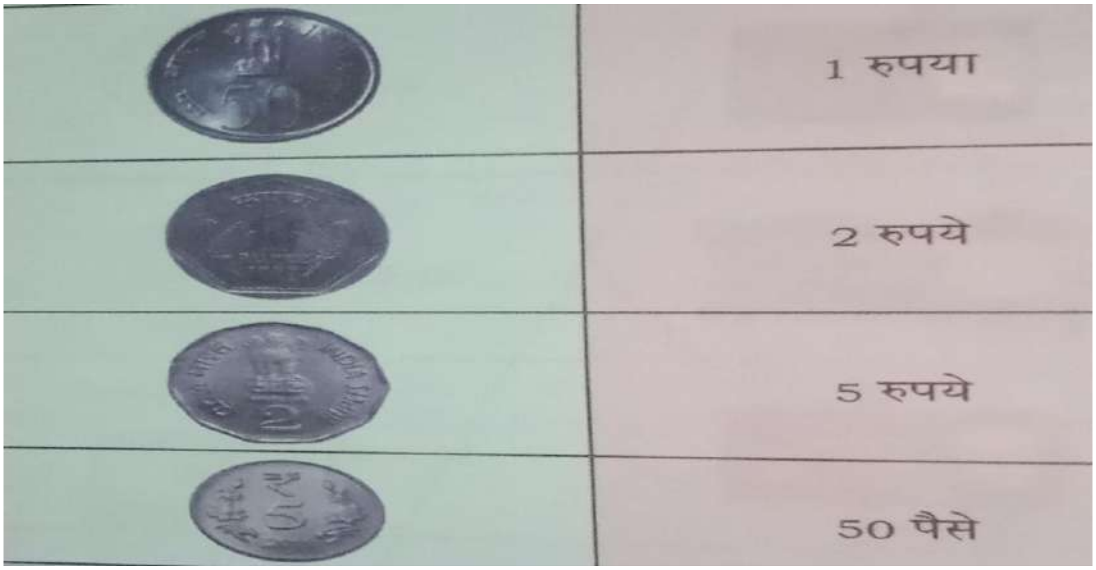
15) खाळीलपैकी सर्वात मोठी रक्कम कोणती?

A) रु2+रु5　B) रु10+रु5　C) रु1 + रु1　D) रु5 +रु5

प्रश्न 2. खालील नोटांच्या जोड्या जुळव.

प्रश्न 3. नाण्यांची चित्रे व त्यांच्या किंमती यांच्या जोड्या जुळव,

प्रश्न 4 रिकाम्या जागा भरा

1) रु 2 चे नाणे हे …….. पेक्षा मोठे आहे.

2) रु10 ची नोट ही रु5 पेक्षा …….. असते.

3) रु….. नाणे हे सर्वात कमी रकमेचे आहे.

4) रु1 = ….. पैसे

प्रश्न 5 चूक की बरोबर ते ओळखा.

1) रु20+रु10+रु5 = रु35

2) रु10 + रु 10 + रु10 + रु10 = रु40

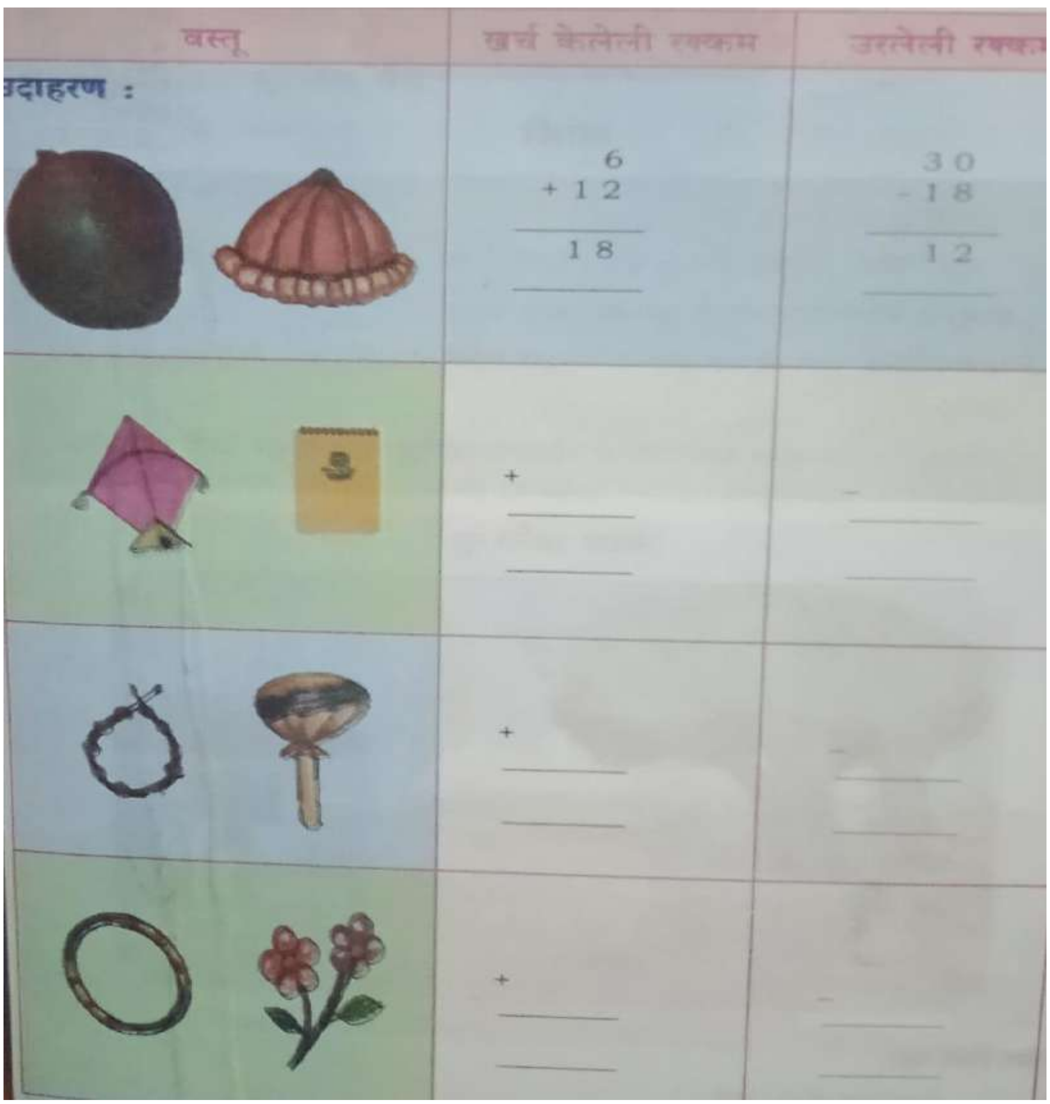
3) रु5+रु2=रु8

4) रु50+रु10 = रु50

5) रु1+रु2+रु5+रु10=रु28

प्रश्न 6

प्रश्न 7.   खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (दीर्घोत्तरी प्रश्न)

1) तुमच्या जवळ कोणती कोणती नाणी आणि नोटा आहेत त्यांची नांवे आणि किंमत लिहा.

2) रु1, रु5, रु2, रु10 या नाण्यामध्ये काय फरक आहे? त्यांची चित्रे काढा आणि माहिती लिहा.

3) रु50 तयार करण्यासाठी दोन वेगवेगळ्या पध्दतीने नोटा व नाणी लिहा.

4) तुम्हाला रु35 चे खेळणे घ्यायचे आहे तुमच्याकडे नोटा रु50 आहेत. कोणत्या नोटा वापराल व आणि शिल्लक किती राहतील.

5) तुमच्याकडे रु10, रु5, रु2, रु1, अशी नाणी आहेत . त्यांचा वापर करून रु23 कसे तयार कराल?

6) आईने रु50 दिले त्यामधून रु15 च्या वह्या आणि रु10 च्या पेन्सिली घेतल्या उरलेली खकम किती?

7) एक फळविक्रेता रु२चे सफरचंद विकतो. तुम्ही र 20 दिल्यास किती सफरचंद मिळतील आणि किती पैसे उरतील.

8) तुम्ही र 50 होऊन बाजारात गेला. र २० चे पुस्तक, र 15 ची वहीं, र 25 ची पेन्सिल घेतली तुम्ही कोणकोणत्या नोटा

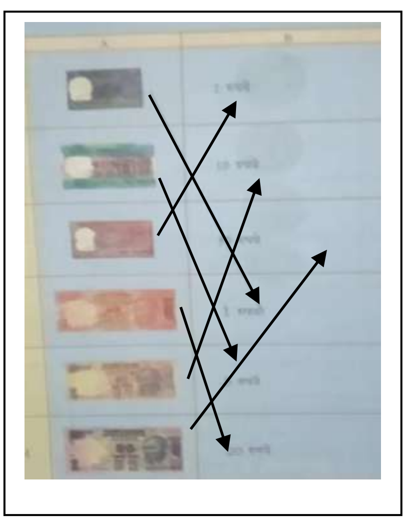
वापरु शकता?

प्रकरण - 7 उत्तरसूची

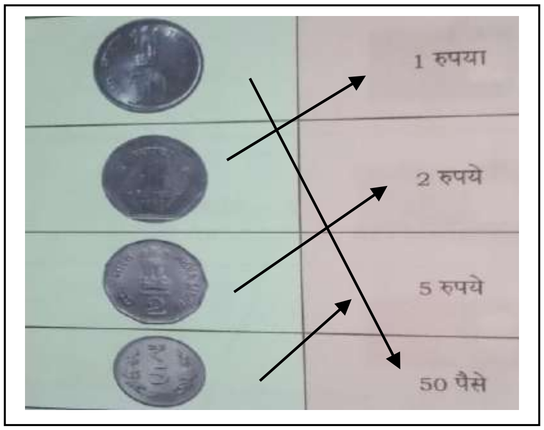
प्रश्न : 1

1) क रु 5
2) अ रु 5
3) अ रु 1
4) ड वरील सर्व
5) ड रु 10 + रु 10 + रु 5
6) ब रु 3
7) अ रु 30
8) ब रु 15
9) ब रु 8
10) ब 100 पैसे
11) अ रु 10+ रु 5 + रु 2 + रु 1
12) अ रु 20
13) अ रु 30
14) ब रु
15) ब रु 10+ रु 5

प्रश्न : 2

प्रश्न : 2

प्रश्न 4

1) रु 1

2) मोठी

3) रु 1

4) 100 पैसे

प्रश्न 5

1) बरोबर

2)बरोबर

3) चुक

4) चुक

5) चुक

प्रश्न 5 चित्राच्या तक्त्यावरून हा उपक्रम मुले सोडवतात

प्रश्न 6

1)माझ्याकडे रु 1, रु 2, रु 5 आणि रु 10अशी नाणी आहेत

माझ्याकडे रु 10, रु 20, रु 50 अशा नोटा आहेत

रु 1, रु 2, रु 5 ही लहान नाणी असून रु 50 ही मोठी नोट आहे

2) रु 1 हे सर्वात लहान नाणे आहे

रु 2 हे थोडे जाडसर असते

रु 5 चे नाणे मोठे व जाड असते

रु 10 चे नाणे इतर नाण्यापेक्षा मोठे असते (विद्यार्थी स्वतः नाण्याची चित्रे काढतात)

3)पध्दत 1 : रु 10 + रु 10 + रु 10 + रु 10 + रु 10 = रु 50

पध्दत 2 : रु 20 + रु 20 + रु 5 + रु 5 = रु 50

4) रु20 + रु 10 + रु 5 = रु 35 वापरेल

रु 50 – रु 35 = रु 15 शिल्लक राहतील

5)रु10 + रु 10 + रु 2 + रु 1 = रु 23

6) रु15 + रु 10 = रु 25

रु 50 – रु 25 = रु 25

7)रु 2 चे एक सफरचंद

→ रु 20 मध्ये 10 सफरचंद

उरलेले पैसे = रु 0

8)रु 20 + रु 15 + रु 5 = 40 खर्च

मी रु50 ची नोट देईन - शिल्लक रु 10 किंवा –

मी रु 20 + रु 10 + रु 10 = रु 40देईन

प्रकरण- 9 लांबी

- **अध्ययन निष्पती**

1) जवळ-दूर, पातळ-जाड, उंच- ठेंगू, वर-खाली यामधील फरक शिकाल.

2) वस्तूच्या लांबीनुसार त्यांची क्रमवार रचना कराल.

3) अनौपचारिक परिमाणांच्या सहाय्याने लहान लांबी मोजणे: (उदा- विटी-दांडू, गोट्यांचा खेळ)

4) लांबीचा अंदाज करून अनौपचारिक परिणामांच्या सहाय्याने मोजून खात्री करून ध्याल .

प्रश्न 1. चित्र पाहून उत्तरे लिहा. (एक गुणांचे प्रश्न)

1) घराजवळ कोण आहे?.

2) घरापासून लांब कोण आहे?

3) झाडाजवळ कोण आहे?

4) झाडापासून दूर कोण आहे?

प्रश्न 2. चित्र पाहून जवळ-दूर शोधा (एक गुणांचे प्रश्न)

1) स्पर्धेच्या अंतिम रेषेजवळ कोणती मुलगी आहे?

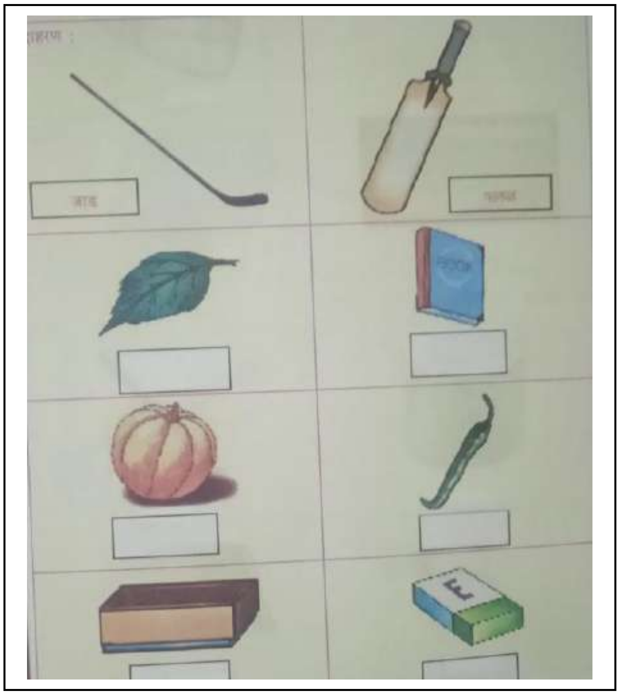
2) स्पर्धेच्या अंतिम रेषेपासून दूर कोणती मुलगी आहे?

3) फळयाजवळ कोण आहे ?

4) फळयापासून दूर कोण आहे?

प्रश्न 3. जड हलक्या वस्तू ओळखून लिहा

प्रश्न 4. लांब व आखूड ओळखा.

1) ट्रेन

2) टूथपेस्ट

3) पट्टी

4) बस

प्रश्न 5. उंच बुटका ओळखा (2गुणांचे प्रश्न)

1)जिराफ उदरापेक्षा -

2) चिंचेचे गुलांब झाडापेक्षा –

3) गाय कोबडीपेक्षा -

4) तुमची आई तुमच्या पेक्षा-

प्रश्न 6. सूचनेप्रमाणे सोडवा/सांगा. (2गुणांचे प्रश्न)

1)एक हाताचा पंजा (वीत) वापरून टेबलाची लांबी मोजा.

2) तुमच्या वर्गातील उंच विद्यार्थी कोण?

3) लांबी मोजण्यास कोणते उपकरण वापरतात.

4) पटीची लांबी….. वीत आहे.

5) टेबलाची लांबी तुझ्या हाताचे किती वीत होते?

6) पाटीची लांबी तुझ्या हाताचे किती वीत होते ?

प्रकरण -10 वजन

- **अध्ययन निष्पती :- 1) वजनदार आणि हलक्या वस्तूची तुलना करू शकाल.**

प्रश्न 1. चित्र पाहून उत्तरे सांगा (1 गुणांचे प्रश्न)

1) पंखा हलका कि जड ते सांगा.

2) पाण्याची बादली, जड कि हलका ते सांगा.

3) सफरचंद व संत्रे यात जड फळ कोणते आहे?

4) गवत हलके की जड ते सांगा.

5) तुमच्या घरातील एक जड वस्तू सांगा

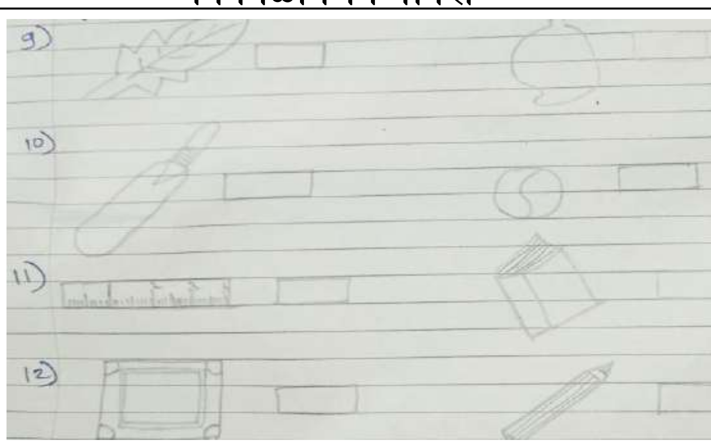
6) रबर व पेन्सिल यात वजनदार वस्तू कोणती?

7) भोपळा व सिमला मिरची यात वजनदार कोण?

8) हत्ती व माकड यातील वजनदार प्राणी कोणता?

प्रश्न 2. चित्रांचे निरीक्षण करा व वजनदार वस्तू समोर अशी (✓)   खूण करा. (गुणांचे प्रश्न)

वेगवेगळी चित्रे वापरा

प्रश्न 3 पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२ गुणांचे प्रश्न)

1) वजन मोजण्यास काय उपकरण वापरतात ?

2) वजन करताना काय काळजी घ्यायची?

3) वजन कोणत्या युनीटमध्ये मोजतात ?

4) वजनाचे छोटे युनिट (एकक) कोणते ?

5) वजनाचे मोठे एकक कोणते ?

6) दुधाचे वजन मोजायला काय वापरतात ?

7) माणसांचे वजन मोजायला कोणते एकक वापरतात ?

8) एका किलोमध्ये किती ग्रॅम असतात ?

9) धान्य मोजण्यास काय वापरतात ?

10) 500 ग्रॅम म्हणजे किती किलो ?

11) 2 किलोग्रॅमा + 3 किलोग्रॅम = …… ?

12) एका पुस्तकाचे अंदाजे वजन किती असते ?

13) 250 ग्रॅम + 250 ग्रॅम =…… किलो

प्रकरण-11 काल

- **अध्ययन निष्पती**

1) आठवड्याचे सात दिवस समजून घ्याल.

2) काल-आज-उद्या यांची ओळख करून घ्याल

3) वर्षाच्या महिन्यांचा परिचय करून घ्याल.

4) प्रऋतूंसह होणाऱ्या नैसर्गिक चक्रिय घटना समजून घ्याल.

5) भूतकालीन महत्वाच्या घटना घडलेल्या दिनाबद्दल क्रमवार माहिती समजून घ्याल.

6) बारमाही दिनदर्शिका समजून घ्याल.

7) वार, दिन, आणि महिन्यांची नावे लिहू शकाल.

प्रश्न 1. रिकाम्या जागी योग्य उत्तरे लिहा (1 गुणांचे प्रश्न)

1) आठवाड्याचे वार .....असतात

2) सोमवार हा आठवड्याचा.............-दिवस आहे.

3) आठवड्याचा सहावा दिवस ....आहे.

4)रविवार हा आठवड्याचा ....दिवस आहे:

5)आठवड्याचा शेवटचा दिवस -....... आहे.

6)मंगळवार हा आठवड्याचा ....- दिवस आहे.

7) आठवड्याचा चौथा दिवस ....- आहे.

8)आठवड्याचा पाचवा दिवस ……- आहे.

9) जर काल बुधवार होता तर आज ………व उदया…… आहे.

10)सोमवार नेतरचा दिवस …………..आहे.

11)गुरुवारच्या आधीचा दिवस -…….. आहे.

12) आज शनिवार आहे. काल -…… व उदया……..- आहे.

13) जर काल रविवार होता तर आज ………आहे

14)जर आज शुक्रवार आहे तर उदया ……..आहे.

15)मंगळवार हा ……….वारानंतर येतो.

16) जर आज गुरुवार आहे तर 2 दिवसांनी……… वार येतो.

प्रश्न 2. तकता पूर्ण करा.. (1 गुणांचे प्रश्न)

17) ………………, मंगळवार,…………………

18)………………, रविवार,………………

19)………………, शुक्रवार ……………

20) सोमवार …………….. बुधवार

21) मंगळवार ……………., …………………

22)………….. मंगळवार, …………………

23) गुरुवार, ………………. , ………………..

24) ……………, रविवार, ……………

25) रविवार सोमवार, …………………..

प्रश्न 3. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

26) एका वर्षात किती महिने असतात?

27) वर्षाचा पहिला महिना कोणता?

28)वर्षाचा शेवटचा महिना कोणता?

29) फेब्रुवारी महिन्यात किती दिवस असतात ?

30)मार्च नंतर येणारा महिना कोणता?

31)जुलैपूर्वी कोणता महिना असतो.

32) में महिना कोणत्या नंबरला आहे?

33) वर्षाचा 10 वा महिना -…………..

34) वर्षाचा 12 वा महिना आहे.

35) 30 दिवस असणारे महिने किती?

36) 31 दिवस असणारे महिने किती?

37) 28 किंवा 29 दिवस असणारा महिना वर्ष असते ?

38) किती महिने म्हणजे 1 वर्ष.

38) वर्षाचे दिवस किती?

40) 12 महिन्याचे दिवस किती?

41) नोव्हेंबर महिन्याचे दिवस असतातः

42)वर्षामध्ये किती आठवडे असतात

43) फेब्रुवारी महिन्यामध्ये कधी 29 दिवस असतात.

44) 31 दिवस असणारे महिने लिहा.

45) 30 दिवस असणारे महिने लिहा.

46) एक वर्ष मध्ये किती ऋतू असतात ?

47) ऋतूची नावे लिही. (२ गुणाचा प्रश्न)

48) उन्हाळयात हवामान कसे असते ?

49)उन्हाळयात आपण कसाले कपडे वापरतो ?

50) उन्हाळयात आपण कसले पदार्थ खातो ?

51) उन्हाळयात मिळणारी फळे कोणती ?

52) उन्हाळा कोणत्या महिन्यात असतो ?

53) पावसाळयात हवामान कसे असते?

54)पावसाळयात आपण काय वापरतो?

55)पावसाळा कोणाच्या उपयोगी पडतो?

56)हिवाळयात आपण कसे कपडे वापरतो?

57)हिवाळयात आपण कोठाती फळे खातो?

58) हिवाळयात कशामुळे थंडी वाढते ?

59) दिवस व रात्र ओळखायला काय उपयोगी पडते?

60)एका दिवसाचे तास किती ?

61) मराठी महिने कमाने लिही (२ गुणाचा प्रश्न)

62) वर्षाचे सर्व महिने तुमच्या हातावर दर्शवा. (3 गुणांचा प्रश्न)

प्रकरण-12 दिलेली माहिती हाताळणे

- **अध्ययन निष्पती**

1) मापनानुसार माहिती संग्रहित करणे.

2) रंग वआकारानुसार संग्रहित माहितीचे गट तयार करणे.

3) संग्रहित माहितीवरून अनुमान काढणे.

प्रश्न 1. चित्र पाहून उत्तरे लिहा. (1गुणांचे प्रश्न)

1)एकूण किती मासे आहेत?

2) येथे मोठा मासा कोणत्या रंगाचा आहे?

3) लाल रंगाचे मासे किती आहेत ?

4) पिवळ्या रंगाचे मासे किती आहेत ?

5) सर्वात मोठे मासे किती आहेत?

6) चित्रात बुडबुडे कोणते मासे टाकत आहेत?

7) समुहाच्या तळाशी काय दिसते ?

8) मासे कोठे पोहत आहेत?

9) सर्व माझे एकाच दिशेला पोहत आहेत का?

10) माशांचा कोणता रंग जास्त आहे?

प्रश्न 2. चित्र पाहून उत्तरे सांगा (1 गुणांचे प्रश्न)

11) बाहुल्यांची संख्या किती आहे?

12) क्रेयॉन्स किती आहेत?

13) चॉकलेट्स किती आहेत ?

14) पाण्याच्या बाटल्या किती आहेत?

15) पेन्सिल बॉक्स किती आहेत ?

16) पेन किती आहेत ?

17) एकूण किती वस्तू आहेत ?

प्रश्न 3. चित्र पाहून तक्ता पूर्ण करा (पान नं 73-74) (1 गुणांचे प्रश्न)

18)

फुलांचे नाव	**संख्या**
गुलाबाची फुले	
सूर्यफुले	
जास्वंदीची फुले	
कमळाची फुले	
एकूण फुलांची संख्या	

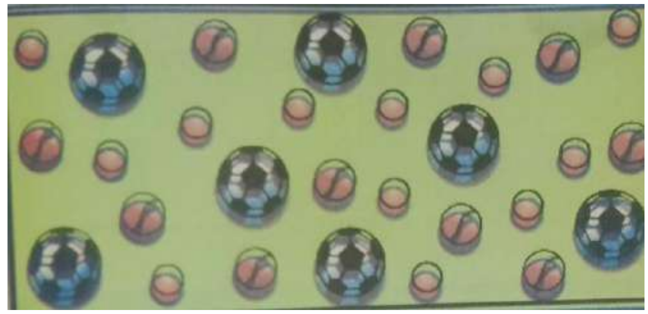

19) कोणत्या फुलांची संख्या सगळयात जास्त आहे?

20) कोणत्या फुलांची संख्या सगळयात कमी आहे?

21) एकूण फुले किती आहेत?

प्रश्न 4. चित्र पाहून उत्तरे लिहा. (1 गुणांचे प्रश्न)

22) पांढरे चेंडू किती आहेत?

23) लाल चेंडू किती आहेत?

24) भगवे चेंडू किती आहेत?

25) मोठ्या आकाराचे चेंडू कोणत्या रंगाचे आहेत?

26) लहान आकाराचे चेंडू किती आहेत ?

प्रश्न 5. तक्ता पाहून उत्तरे लिहा. (पान नं-76) (२ गुणांचे प्रश्न)

	संगीत	नाच	वादन	चित्र व क्राफ्ट	खेळ
मुली	12	20	9	34	16
मुले	6	8	11	25	40
एकून	18	28	20	59	56

27) मुलीचा आवडता उपक्रम कोणता?

28) मुलांचा आवडता उपक्रम कोणता?

29) मुलांचा कमी आवडीचा उपक्रम कोणता?

30) मुलींचा कमी आवडीचा उपक्रम कोणता?

31) नाच व वादन आवडणाऱ्या मुलींची संख्या किती ?

32) वादन आवडणाऱ्या मुली किती आहेत ?

33) चित्र व क्राफट मध्ये मूली किती आहेत?

३4) खेळ आवडणाऱ्या मुली, मुली किती आहेत ?

35) संगीत आवडणान्या मुली किली 'मुली किती आहेत ?

36) नाचू व वादन आवडणान्या मुलांची संख्या किती?

37) संगीत आवडणाऱ्या मुलांची संख्या किती?

38) चित्र व क्राफ्ट आवडणारे मुले किती ?

39) खेळ आवडणान्या मुलांची संख्या कितरि

40) एकुण विद्यार्थ्यांची संख्या किती आहे?

प्रकरण 13 नमुने (रचनाकृती)

- **अध्ययन निष्पत्ती-**

1) नमुन्यांचे निरीक्षण करून त्या सर्व त्यांच्या आकारानुसार क्रमबध्द पध्दतीने लिहिणे.

2) एखादी संख्या विभागून तिची मांडणी, वेगवेगळ्या नमुन्यांद्वारे दाखविण्यास शिकणे.

3) अंगठा, पान व भाजी यांच्यापासून तुम्ही छापाचे नमूने करण्यास शिकणे.

4) 2D च्या नेहमीच्या आकाराचे नमूने चिकटवून नवे नमूने तयार करण्यास शिकणे.

प्रश्न 1 योग्य पर्याय निवडून लिहा (1 गुणाचे)

1) ⊙ ▵ ⊙ ________ पूर्ण करा

A) ⊙ B) ▵ C) ⊙⊙ D) ▵▵

2) ↑ → ↓ ↑ → ________

A) → B) ↓ C) ↑ D) ↔

3) ▵ , ▵▵ , ………. ,▵▵▵▵ पूर्ण करा

A) ▵▵ B) ▵ C) ▵▵▵ D) ▵▵▵▵

4) खालीलपैकी कोणता नमुना सर्वात लहान आहे

A) चौकोन B) त्रिकोण C) वर्तुळ D) टिपका

5) खाली दिलेल्या नमुन्यापैकी योग्य क्रम काय असेल

A) मोठे मध्यम लहान B) लहान मोठे मध्यम

C) लहान मध्यम मोठे D) मध्यम लहान मोठे

6) △ ⊡ ⊙ △ _________

A) ⊡ B) ⊙ C) ◁ D) ⊙ ⊙

7) नमुन्याची रचना कशावर आधारित केली जाते

A) रंगावर B) आकारावर C) गंधावर D) चवीवर

8) 10 या संख्येचे विभाजन 5 + _____ असे केल्यास उत्तर येईल

A) 3 B) 2 C) 5 D) 7

9) जर एखादी वस्तू 8 भागात विभागली असेल तर प्रत्येक भागाचे मूल्य किती असेल?

A) 1 B) 8 C) 2 D) माहित नाही

10) 15 = 5 + 5 + _________

A) 5 B) 10 C) 1 D) 0

11) संख्या 6 खालीलपैकी कशाप्रमाणे दाखवता येईल?

A) 3 + 3 B) 2 + 2 + 2 C) 4 + 2 D) वरील सर्व

12) खालीलपैकी कोणत्या वस्तूचे छाप टाकता येते?

A) दगड B) झाडाचे पान C) पाणी D) आवाज

13) अंगठ्याचा ठसा कशासाठी वापरला जातो?

A) ओळख B) चित्र काढण्यासाठी C) झोपेसाठी D) वाचनासाठी

14) भाजीचा उपयोग खालीलपैकी कशासाठी होते?

A) छापासाठी B) वाचनासाठी C) खेळण्यासाठी D) ऐकण्यासाठी

15) 2D चे कोणते भाग नमुने तयार करताना उपयोगी पडतात

A) रंग आकार B) गंध C) आवाज D) स्पर्श

16) 2D आकार म्हणजे कशाचे असते

A) लांबी व रुंदी B) लांबी रुंदी उंची C) फक्त उंची D) आवाज

प्रश्न 2 जोड्या जुळवा (1 गुण)

1) चौकोन	आकार कापण्यासाठी
2) त्रिकोण	नमुना तयार करण्यासाठी
3) वर्तुळ	चार समान बाजू
4) गोंद	तीन बाजू
5) कात्री	आकार चिकटवण्यासाठी
6) रंगीत कागद	गोलसर कुठलीही बाजू नाही

प्रश्न 3 खालील आकड्यांचा नमुना पूर्ण करा

1) 1 , 2 , 3 , 4 , ______ , ______ , ______

2) 2 , 4, 6 , 8 ,______ , ______ , ______

3) 10, 20 , 30, ______ , ______ , ______

4) 15 , 13 , 11 , ______ , ______ , ______

5) 15 , 20 25, 30 , 35 , ______ , ______ , ______

प्रश्न 4 खालील नमुन्यातील पुढील संख्या ओळखून लिहा

1) 10 , 12 , ◯ . 16 , ◯, 20

2) 30 , □ 20 , 15 □

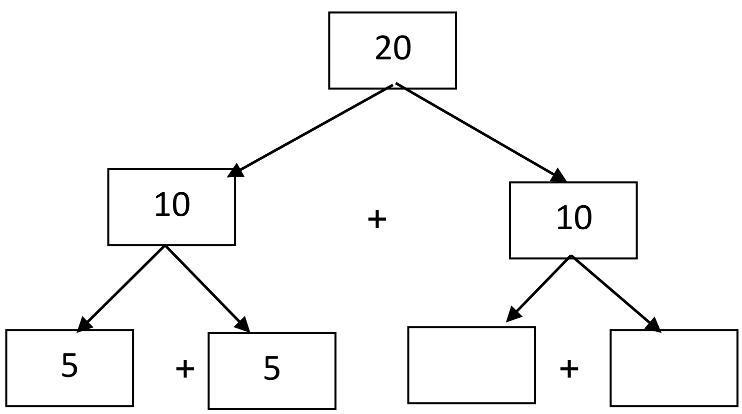
3) 22 , 32 , ◯, 52 ◯, ◯ , 82 , ◯

4) 8 , 16 , △ , 32 , △ , △

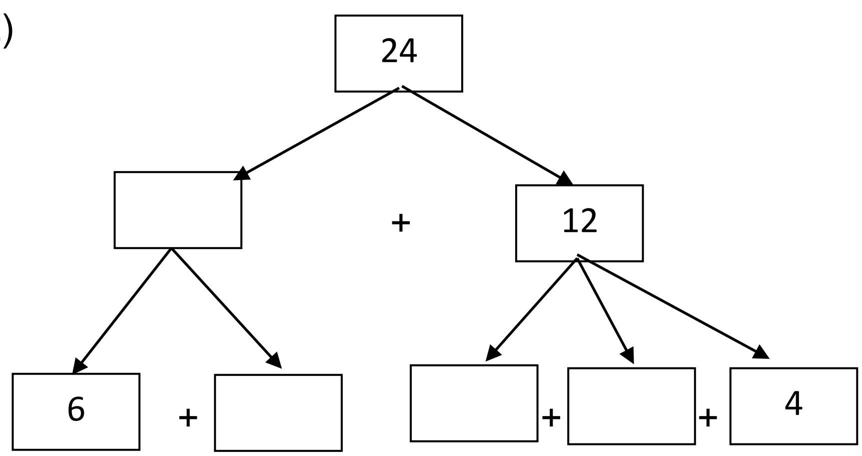
5) 7 , 17 , 27 , ◯ , ◯ , 57

प्रश्न 5 खालील नमुना पूर्ण करा (2 गुण)

1)

2)

3) 18 = | 9 + 9 | 8 + ______ |

12 = | 20 - 8 | 30 - _____ |

प्रश्न 6 दिलेल्या संख्या विभागून तिची मांडणी करा (2 गुण)

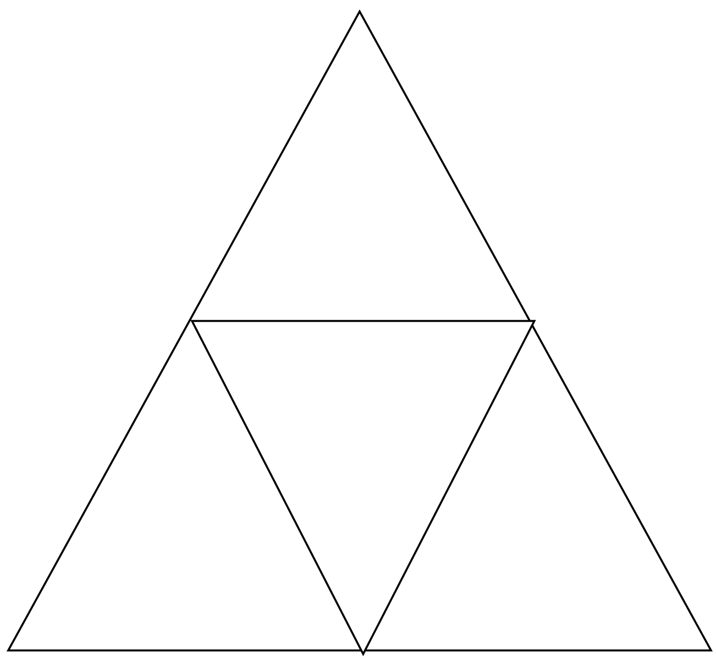
1) 10

2) 12

प्रश्न 7 सविस्तर सोडवा (3 गुण)

1) पानाचे चित्र काढून हिरव्या रंगाने भाग रंगवा

2) खालील त्रिकोणात वेगवेगळे रंग भरा

प्रकरण – 13 उत्तरसूची

प्रश्न 1

1) B) △

2) B) ↓

3) C) △△△

4) D) टिपका

5) C) लहान मध्यम मोठे

6) A) ⊡

7) B) आकारावर

8) C) 5

9) A) 1

10) A) 5

11) D) वरील सर्व

12) B) झाडाचे पान

13) A) ओळख

14) A) छापासाठी

15) A) रंग आकार

16) A) लांबी व रुंदी

प्रश्न 2

7) चौकोन — चार समान बाजू

8) त्रिकोण — तीन बाजू

9) वर्तुळ — गोलसर कुठलीही बाजू नाही

10) गोंद — आकार चिकटवण्यासाठी

11) कात्री — आकार कापण्यासाठी

12) रंगीत कागद — नमुना तयार करण्यासाठी

प्रश्न 3 खालील आकड्यांचा नमुना पूर्ण करा

6) 5 , 6 , 7

7) 10 , 12 , 14

8) 40 , 50 , 60

9) 9 , 7 , 5

10) 40 , 45 , 50

प्रश्न 4 खालील नमुन्यातील पुढील संख्या ओळखून लिहा

1)10 , 12 , (14) . 16 , (18) 20

2)30 , [25] 20 , 15 [10]

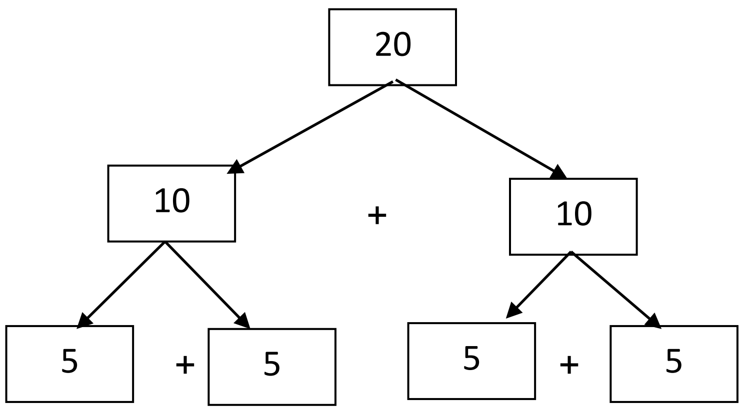
3)22 , 32 , (42) 52 (62) (72) 82 , (92)

4) 8 , 16 , 24 , 32 , 40 , 48

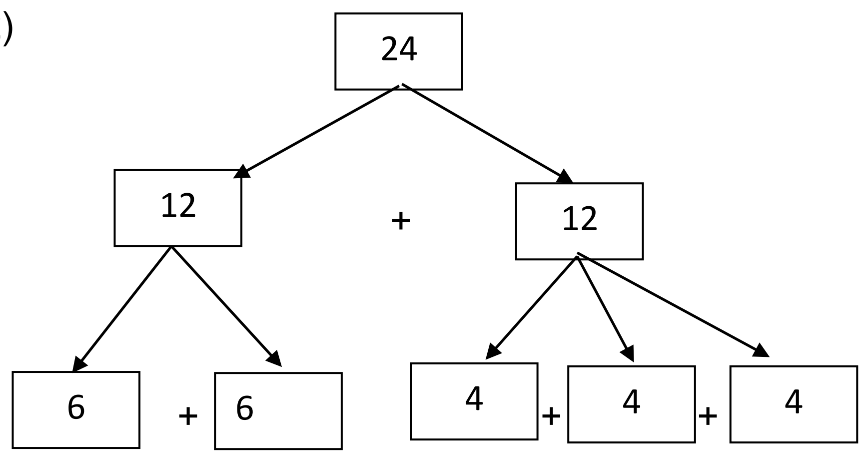
5) 7 , 17 , 27 , 37 , 47 , 57

प्रश्न 5 खालील नमुना पूर्ण करा (2 गुण)

1)

2)

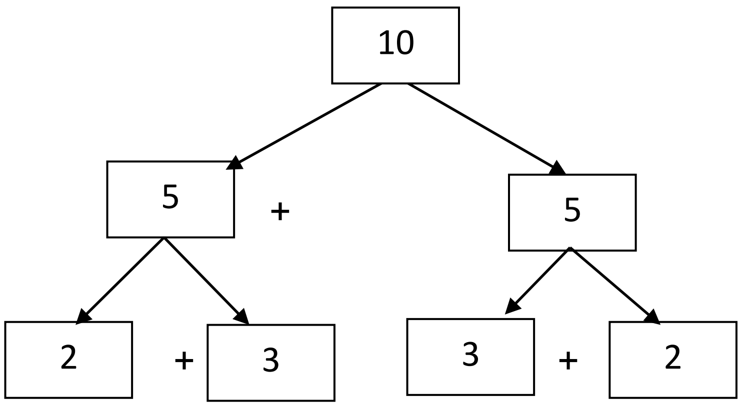

3) 18 = | 9 + 9 | 8 + ______ |

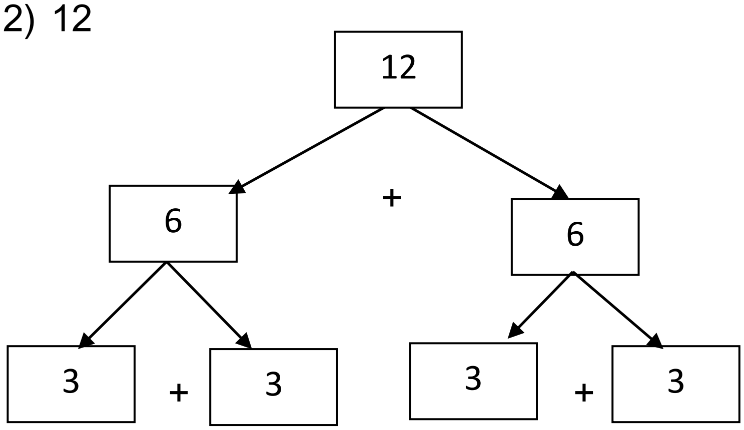
12 = | 20 - 8 | 30 - _____ |

प्रश्न

1) 10

2) 12

प्रश्न 7

1) पानाचे चित्र काढून हिरव्या रंगाने भाग रंगवीतात

2) त्रिकोणात वेगवेगळे रंग भरतात